

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ความเหมือนที่ไม่เหมือน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

THE DIFFERENT OF SIMILARITY

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Fine Arts (VISUAL ARTS EDUCATION)
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2018
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ	ความเหมือนที่ไม่เหมือน
โดย	รัชดาภรณ์ ปัดเจริญ
สาขาวิชา	ทัศนศิลป์ศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ศาสตราจารย์ ญาณวิทย์ กุญแจทอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

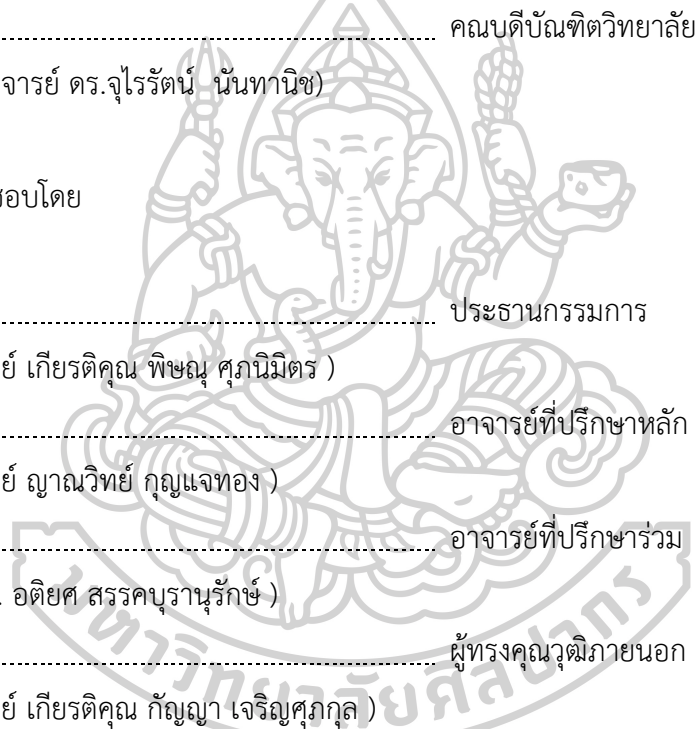
พิจารณาเห็นชอบโดย

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ เกียรติคุณ พิษณุ ศุภนิมิตร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ศาสตราจารย์ ญาณวิทย์ กุญแจทอง)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ ดร. อติยศ สรรคบุรานุรักษ์)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ศาสตราจารย์ เกียรติคุณ กัญญา เจริญสุภกุล)

59901318 : ทัศนศิลป์ศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

คำสำคัญ : ความต่าง, ความเหมือน, แผลด, ความรู้สึกภายในจิตใจ

นางสาว รัชดาภรณ์ ปัดเจริญ: ความเหมือนที่ไม่เหมือน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ศาสตราจารย์ ญาณวิทย์ กุญแจทอง

วิทยานิพนธ์ชุด ความเหมือนที่ไม่เหมือน คือผลงานสร้างสรรค์ที่แสดงให้เห็นถึงความต่างภายในจิตใจของคู่แฝด ที่ซ่อนอยู่ภายใต้ความเหมือนกันของรูปลักษณ์ภายนอก โดยใช้สัญลักษณ์ของวัสดุเป็นสื่อแสดงความต่าง ในการถ่ายทอดผลงานในสิ่งเดียวกัน เรื่องเดียวกัน แสดงออกในรูปแบบ และเทคนิควิธีการที่แตกต่างกัน โดยการศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแฝด ลักษณะความเหมือน และความไม่เหมือนกันของแฝด สังเกตความเหมือน และความต่าง ดีความออกมาเป็นสัญลักษณ์ และนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงาน

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด ความเหมือนที่ไม่เหมือน เป็นผลงานที่แสดงถึงความแตกต่างภายในจิตใจของคู่แฝด ที่ซ่อนอยู่ภายในความเหมือนกันของรูปลักษณ์ภายนอก ถ่ายทอดในรูปแบบศิลปะการจัดวาง เทคนิคสื่อผสมเป็นผลงานทั้งหมด 3 ชุด 8 ชิ้น

59901318 : Major (VISUAL ARTS EDUCATION)

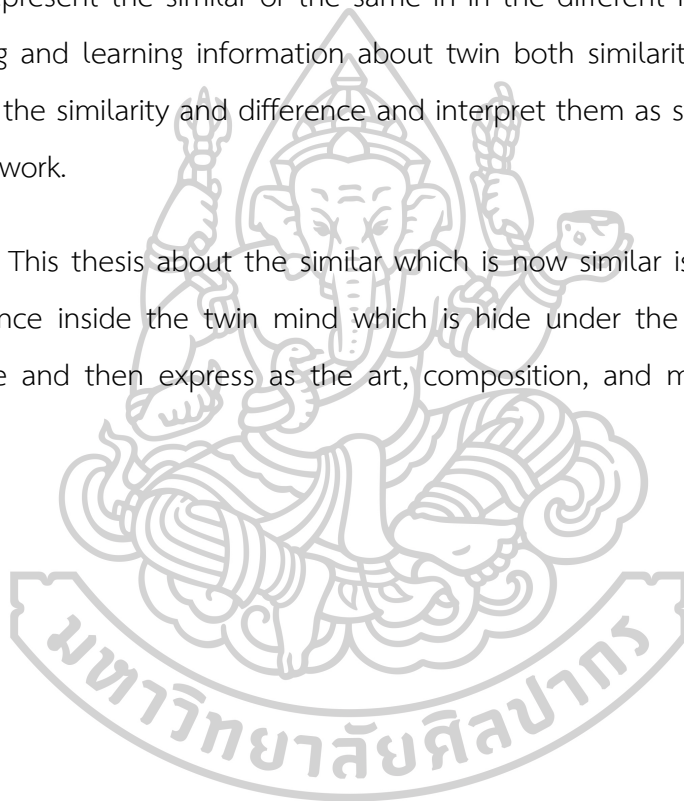
Keyword : Difference, Similar, Twin, Physical Similarity

MISS RATCHADAPORN PADCHAROEN : THE DIFFERENT OF SIMILARITY THESIS

ADVISOR : PROFESSOR YANAWIT KUNCHAETHONG

This thesis about the similar which is now similar is the creative work which show the differences in human mind of twin which were hind under the physical similarity by using the symbol from the things to make them different in order to represent the similar or the same in in the different format and technique by studying and learning information about twin both similarity and difference. We investigate the similarity and difference and interpret them as symbol and using it to create our work.

This thesis about the similar which is now similar is the work that show the difference inside the twin mind which is hide under the similarity of physical appearance and then express as the art, composition, and multimedia for 2 sets, 8 pieces.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ “ความเหมือน ที่ไม่เหมือน” สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีจากความอนุเคราะห์ของผู้
ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ศ.ญาณวิทย์ กุญแจทอง และ อ.ดร.อติยศ สรรคบุรานุรักษ์ อาจารย์ที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และคณาจารย์คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ และศึกษาศาสตร์ทุก
ท่าน ที่ให้ความรู้ คำแนะนำ ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์ผลงาน

กราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และครอบครัว บุคคลที่มีพระคุณทุกท่าน ที่คอยสนับสนุน ให้
โอกาส ให้กำลังใจ และมอบความรักให้เสมอมา

ขอขอบคุณกัลยาณมิตรทุกท่าน ในความมีน้ำใจ และมิตรภาพ ที่มอบให้แก่กันทั้งในชั้นเรียน
และนอกชั้นเรียน

ขอขอบคุณทุกท่านที่ได้เอ่ยนาม ที่คอยให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

รัชดาภรณ์ ปัดเจริญ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1.....	1
บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	2
ความมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
สมมติฐาน.....	5
ขอบเขตของการศึกษา.....	5
ขั้นตอนของการศึกษา.....	6
วิธีการศึกษา.....	6
แหล่งข้อมูลในการศึกษา.....	6
นิยามคำศัพท์เฉพาะ.....	7
วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	8
งบประมาณในที่ใช้ในการสร้างสรรค์.....	8
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	8
บทที่ 2.....	9

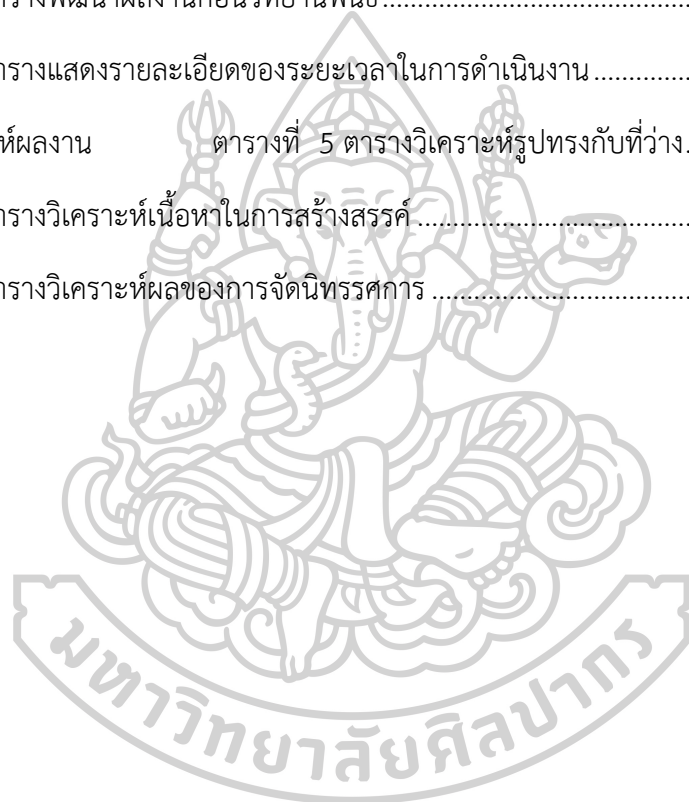
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	9
1. ความหมาย และลักษณะของแฝด.....	9
2. ความหมายของสุนทรียศาสตร์.....	13
3. ความหมายของเครื่องปั้นดินเผา.....	15
4. แนวคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาพ และความแตกต่างระหว่างบุคคล.....	21
5. อิทธิพลที่ได้จากประสบการณ์.....	24
6. อิทธิพลจากสภาพแวดล้อม.....	25
7. อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน.....	25
บทที่ 3.....	33
วิธีการดำเนินการ.....	33
3.1 แนวความคิด และแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน.....	33
3.2 รูปแบบของงานสร้างสรรค์.....	33
3.3 วิธีการดำเนินงาน.....	34
3.4 รายละเอียดของระยะเวลาในการดำเนินงาน.....	53
3.5 วัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินงาน.....	53
3.6 เทคนิค ขั้นตอน กระบวนการทำงาน.....	54
บทที่ 4.....	66
ผลการสังเคราะห์การสร้างสรรค์.....	66
4.1 วิเคราะห์พัฒนาการด้านแนวความคิด.....	67
4.2 วิเคราะห์พัฒนาการด้านขั้นตอน และกระบวนการสร้างสรรค์.....	67
4.3 วิเคราะห์พัฒนาการด้านรูปแบบ และทักษะการแสดงออก.....	69
4.4 วิเคราะห์พัฒนาการด้านวิธีการ เทคนิค การใช้วัสดุอุปกรณ์.....	72
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	77
สรุปผลการสร้างสรรค์.....	77

อภิปรายผล.....	78
ข้อเสนอแนะ.....	79
รายการอ้างอิง.....	80
ประวัติผู้เขียน.....	83

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ตารางแสดงข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ จากแบบสำรวจความชอบทั่วไปของข้าพเจ้า และน้องสาวฝาแฝด.....	24
ตารางที่ 2 สรุปลัทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน.....	32
ตารางที่ 3 ตารางพัฒนาผลงานก่อนวิทยานิพนธ์.....	39
ตารางที่ 4 ตารางแสดงรายละเอียดของระยะเวลาในการดำเนินงาน.....	53
ตารางวิเคราะห์ผลงาน ตารางที่ 5 ตารางวิเคราะห์รูปทรงกับที่ว่าง.....	74
ตารางที่ 6 ตารางวิเคราะห์เนื้อหาในการสร้างสรรค์.....	75
ตารางที่ 7 ตารางวิเคราะห์ผลของการจัดนิทรรศการ.....	76

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 แผนภูมิแสดงกระบวนการทำผลิตภัณฑ์เซรามิกส์. จาก วิชาเครื่องเคลือบดินเผาเบื้องต้น : กระบวนการทำผลิตภัณฑ์ดินเผา. (น. ก.) โดยทวี พรหมพฤษช์, 2523, กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์... 20	
ภาพที่ 2 วินเซนต์ แวน โก๊ะห์ (Vincent Van Gogh).....	25
ภาพที่ 3 Vincent's Chair with Pipe ,Vincent Van Gogh,1888	27
ภาพที่ 4 Gauguin's Chair with Book and Candle,Vincent Van Gogh,1888	27
ภาพที่ 5 จูดีริตัน สกุกตันติเมธา.....	27
ภาพที่ 6 Filling the Void , จูดีริตัน สกุกตันติเมธา, 2015.....	28
ภาพที่ 7 One and Three Chairs , Joseph Kosuth , 1965	30
ภาพที่ 8 เฟลิกซ์ กอนซาเลซ-ตอร์เรส.....	30
ภาพที่ 9 "Untitled" (Perfect Lovers) 1991, Felix Gonzalez.....	31
ภาพที่ 10 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1.....	34
ภาพที่ 11 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2.....	34
ภาพที่ 12 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3.....	35
ภาพที่ 13 ภาพขยายผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3.....	36
ภาพที่ 14 ภาพขยายผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3.....	36
ภาพที่ 15 ภาพขยายผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3.....	37
ภาพที่ 16 ภาพขยายผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3.....	37
ภาพที่ 17 ภาพขยายผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3.....	38
ภาพที่ 18 ภาพขยายผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3.....	38
ภาพที่ 19 ผลงานวิทยานิพนธ์ “ความเหมือนที่ไม่เหมือน (The Different of Similarity)”	41
ภาพที่ 20ภาพขยายผลงานวิทยานิพนธ์ ความเหมือนที่ไม่เหมือน ชุดที่ 1 ปาทองโก้	41

ภาพที่ 45 ภาพชิ้นงาน “ปาห้องโก้”	55
ภาพที่ 46 ภาพชิ้นงาน “ปาห้องโก้”	56
ภาพที่ 47 ภาพชิ้นงาน “ปาห้องโก้”	56
ภาพที่ 48 ภาพชิ้นงาน “ปาห้องโก้”	57
ภาพที่ 49 ภาพผลงานปาห้องโก้.....	57
ภาพที่ 50 ภาพผลงานแบบร่าง 2 มิติ ผลงานชุด “รองเท้า”.....	58
ภาพที่ 51 ภาพพิมพ์ต้นแบบรองเท้า.....	59
ภาพที่ 52 ภาพที่ 53 ภาพชิ้นงานรองเท้า.....	59
ภาพที่ 54 ภาพที่ 52 ภาพชิ้นงานรองเท้า.....	60
ภาพที่ 55 ภาพแบบร่าง 2 มิติ ผลงานชุด “หมวก”.....	61
ภาพที่ 57 ภาพส่วนประกอบของชิ้นงานหมวก.....	61
ภาพที่ 58 ภาพส่วนประกอบของชิ้นงานหมวก.....	62
ภาพที่ 59 ภาพการประกอบชิ้นงานหมวก.....	62
ภาพที่ 60 ภาพการประกอบชิ้นงานหมวก.....	63
ภาพที่ 61 ภาพการประกอบชิ้นงานหมวก.....	63
ภาพที่ 62 ภาพการประกอบชิ้นงานหมวก.....	64
ภาพที่ 63 ภาพชิ้นงานหมวก.....	65

บทที่ 1

บทนำ

คำที่มีความหมายตรงข้ามกันกับความเหมือน คือ ความต่าง พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ได้ให้ความหมายของคำว่า “เหมือนกัน” และ “ความต่าง” ไว้ดังนี้ “เหมือนกัน” หมายถึง อย่างเดียวกัน, ไม่แตกต่างกัน, เช่น พี่น้องคู่นี้มีนิสัยเหมือนกัน. “ต่าง” หมายถึง คำใช้แทนนามหลายฝ่ายให้แยกออกเป็นส่วน ๆ ผิดแผก ไม่เหมือน อื่น และคนละคนกัน

ฝาแฝดทุกที่เกิดมาเป็นสิ่งมหัศจรรย์สำหรับโลกใบนี้ เสมือนการได้รับของขวัญล้ำค่าจากธรรมชาติที่น้อยคนนักจะมีโอกาสเช่นนี้ จากข้อมูลทางการแพทย์ การให้กำเนิดฝาแฝดไม่ได้เกิดขึ้นง่ายนัก ในการคลอดทารกประมาณ 250 ราย จะมีเพียง 1 คู่เท่านั้นที่เป็นฝาแฝด ทั้งสองต้องเป็นผู้ที่ถูกเลือกแล้วเท่านั้น

แม้แฝดแท้จะมีสายพันธุกรรม (DNA) เหมือนกันทุกประการ แต่ทางกายภาพนิสัยใจคออาจไม่เหมือนกัน สิ่งแวดล้อมที่แฝดถูกเลี้ยงดู ไม่ว่าจะด้วยกันหรือแยกกัน มีบทบาทสำคัญกว่าพันธุกรรมในการกำหนดกายภาพ และพฤติกรรม

พันธุกรรม (heredity) คือ สิ่งที่ได้รับถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ และสิ่งที่ถ่ายทอดส่งต่อจากรุ่นหนึ่ง ไปยังอีกรุ่นหนึ่ง พันธุกรรมจะถูกควบคุมโดยหน่วยควบคุมลักษณะที่เรียกว่ายีน ยีนจะมีอยู่เป็นจำนวนมาก ในเซลล์ทุกเซลล์ และจัดเรียงตัวเป็นแถวเป็นกลุ่มจับตัวเป็นเส้นยาว เรียกว่าโครโมโซม ลักษณะที่แสดงออก และถูกถ่ายทอดไปยังรุ่นต่อไป แบ่งเป็นประเภทคือ ลักษณะทางคุณภาพ และลักษณะทางปริมาณลักษณะทางคุณภาพเป็นลักษณะที่ควบคุมโดย ยีนน้อยคู่ เช่น ลักษณะสีของขนลักษณะมีเขาหรือไม่มีเขา และลักษณะผิดปกติที่ถ่ายทอดทางพันธุกรรมลักษณะทางปริมาณ เป็นลักษณะที่ควบคุมโดยยีนหลายคู่ ส่วนใหญ่เป็นลักษณะที่สำคัญ เช่น ส่วนประกอบในน้ำนม ลักษณะปรากฏถูกกำหนดโดย อิทธิพลร่วมระหว่างพันธุกรรมและสภาพแวดล้อม (พว. นฤมล เปรมปราโมทย์, 2555)

ข้าพเจ้า และน้องสาวเป็นผู้ที่ถูกเลือกให้เกิดมาร่วมกัน มีใบหน้า รูปร่าง สีของม่านตา สีมผม เพศ หมู่เลือดที่มีความคล้ายคลึงกัน ถูกเลี้ยงดูมาในสภาพแวดล้อมเดียวกัน ใช้ชีวิตร่วมกันตั้งแต่ในครรภ์ของแม่ เมื่อลืมตาออกมาดูโลก จนเข้าสู่วัยรุ่นที่ต่างคนต้องแยกไปศึกษาในระดับมหาลัย ในสถานที่ต่างกัน แต่ถึงกระนั้น ความเหมือนกันของข้าพเจ้า และน้องสาวฝาแฝดก็ได้ลดลง แต่สิ่งแสดงออกอย่างชัดเจนของข้าพเจ้า และน้องสาวฝาแฝด คือ ความต่างจากภายในจิตใจ ที่เกิดจากความชอบส่วนบุคคล ซึ่งเป็นสิ่งที่นอกเหนือการควบคุมของพันธุกรรม

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การที่ได้เป็นผู้ที่ถูกเลือกให้เกิดมาเป็นคู่กันบนโลกใบนี้ มีชีวิตบนโลกใบนี้ร่วมกัน เติบโตมาในสภาพแวดล้อมเดียวกัน คือ โรงเรียนเครื่องปั้นดินเผา ได้รับการเลี้ยงดู ดูแล อบรมสั่งสอนมาแบบเดียวกันในทุกเรื่อง แต่ทว่าความเหมือนกันของเราสองคนนั้น เป็นเพียงความเหมือนแค่ภายนอกเท่านั้น แต่ความคิด ความชอบ อารมณ์และอื่นๆที่อยู่ภายในจิตใจของเราพี่น้องฝาแฝดนั้น มีความแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง

ความชอบทั่วไปของแต่ละบุคคลย่อมมีทั้งเหมือน และแตกต่างกัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องปกติของมนุษย์ที่จะชอบในสิ่งเดียวกัน ไม่ชอบในสิ่งเดียวกันได้ พี่น้องฝาแฝดก็เช่นกัน แม้จะเกิดจากมารดาคนเดียวกัน ก็มีได้หมายความว่า จะต้องชอบในสิ่งเดียวกัน หรือไม่ชอบในสิ่งเดียวกันเสมอไป

มนุษย์ทุกคนดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยปัจจัย 4 ได้แก่ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค เป็นสิ่งที่มนุษย์จะต้องมีเหมือนกันทุกคน เป็นสิ่งจำเป็นต่อชีวิต หากขาดปัจจัย 4 ไป ไม่ว่าจะอยู่ในเพศใด วัยใด ฐานะเป็นอย่างไร ก็ไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ รวมถึงคู่แฝด

ในการดำรงชีวิตของคู่แฝด ปัจจัย 4 ก็เป็นสิ่งสำคัญ แต่ความแตกต่างระหว่างนั้น ทำให้ปัจจัย 4 ของแต่ละคนแตกต่างกันออกไปตามความชอบ ดังนี้

ด้านอาหาร มีความต้องการอาหารเหมือนกัน อาหารของแฝด ก็มีทั้งที่ชอบเหมือนกัน เช่น ชอบผักกระเพราเหมือนกัน และชอบต่างกัน เช่น แฝดพี่ชอบหมั่นโถว แต่แฝดน้องชอบ ซาลาเปา

ด้านที่อยู่อาศัย ในระหว่างที่ศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยนั้น จะต้องมีที่อยู่หอพัก หอพักที่แฝดพี่พักคือ หอพักใกล้ทะเล บางแสน จังหวัดชลบุรี ส่วนแฝดน้องเลือก คอนโด ย่านอโศกใน กรุงเทพมหานคร

ด้านเครื่องนุ่งห่ม เครื่องนุ่งห่มที่คู่แฝดใช้ ในวัยเด็กจะมีการใช้เครื่องนุ่งห่มเหมือนกัน เนื่องจากบิดา และมารดาเป็นผู้เลือกให้ แต่เมื่อโตขึ้นคู่แฝดมีสิทธิในการเลือกได้เองตามความชอบ เสื้อผ้าของแฝดพี่มักจะมียี่ห้อ ส่วนแฝดน้องนั้นมักจะมียี่ห้ออื่น

ด้านยารักษาโรค โรคที่ทั้งคู่มักจะเป็นบ่อยคือ การแพ้ ดังนั้น ในด้านยารักษาโรค เป็นสิ่งที่แฝดพี่ และแฝดน้องมีเหมือนกัน อาการที่แฝดพี่เป็นบ่อย คือ แพ้อากาศ ส่วนแฝดน้องมักจะแพ้แมลง และ สัตว์ตัวเล็กเช่น มด ตะขาบ และมีอาการรุนแรงกว่าแฝดพี่มาก

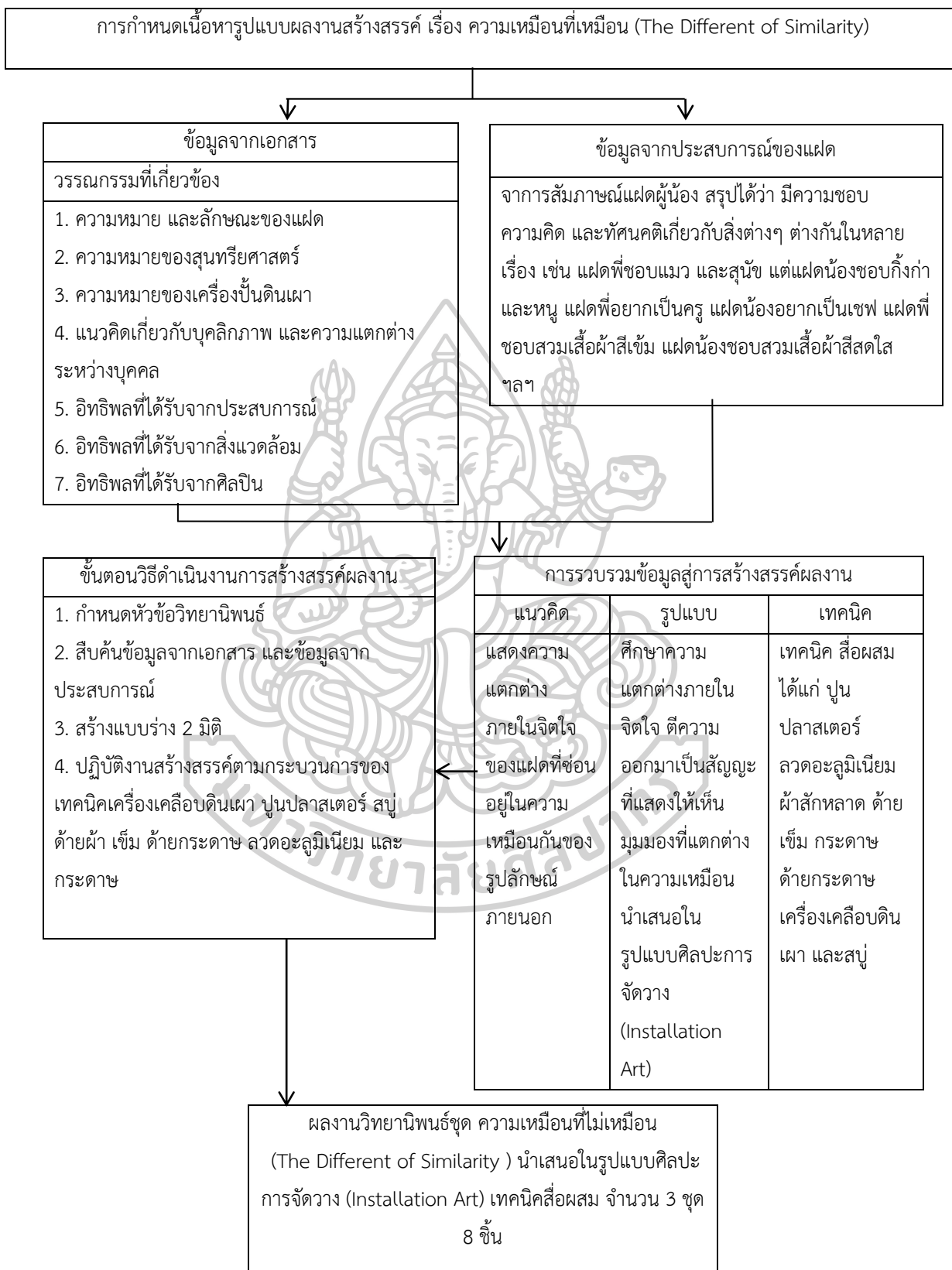
จากเหตุผลดังกล่าว จึงเป็นประเด็นเริ่มแนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานด้วยแนวคิดที่ต้องการถ่ายทอดความแตกต่างกันของพี่น้องฝาแฝดที่เป็นความแตกต่างจากภายในจิตใจโดยใช้สัญลักษณ์ เป็นสิ่งแสดงความต่าง ที่ซ่อนความเหมือนกันของของรูปสัญลักษณ์ภายนอก

ความมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์ของการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์งานวิทยานิพนธ์ชุด ความเหมือนที่ไม่เหมือน (The Different of Similarity) ตามแนวคิดที่ต้องการแสดงความต่างภายในจิตใจของแฝดแท้ ที่ซ่อนอยู่ในความเหมือนของรูปสัญลักษณ์ภายนอก โดยมีวัตถุประสงค์ย่อยดังนี้

1. เพื่อแสดงแนวคิดในการสร้างสรรค์ ในเรื่องความแตกต่างภายในจิตใจของแฝดแท้ที่ซ่อนอยู่ในความเหมือนกันของรูปสัญลักษณ์ภายนอก
2. เพื่อศึกษารูปแบบในการแสดงออก โดยใช้สัญลักษณ์ของวัสดุเป็นสิ่งที่แสดงความต่างระหว่างพี่น้องฝาแฝด
3. เพื่อแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างแฝด ที่ถ่ายทอดผลงานในสิ่งเดียวกัน เรื่องเดียวกัน แต่แสดงออกในรูปแบบ และเทคนิควิธีการที่แตกต่างกันตามความชอบของแต่ละคน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐาน

ผลงานวิทยานิพนธ์เรื่อง ความเหมือนที่ไม่เหมือน (The Different of Similarity) จะนำเสนอในรูปแบบผลงานสื่อผสม ใช้สัญลักษณ์แสดงความต่างที่ซ่อนอยู่ในความเหมือนกันของฝาแฝด โดยมีเทคนิคเครื่องปั้นดินเผา ปูนปลาสเตอร์ ลวดอะลูมิเนียม ผ้าสักหลาด ด้าย เข็ม กระดาด และด้ายกระดาดเป็นสิ่งแสดงความต่างระหว่างข้าพเจ้า และน้องสาวฝาแฝด ผลงานชุดนี้ จะสามารถทำให้ผู้ชม เข้าใจว่า แม้ภายนอกของแฝดจะเหมือนกันมากเพียงใด แต่ภายในจิตใจระหว่างข้าพเจ้าและน้องสาวฝาแฝดนั้น แตกต่างกัน

ขอบเขตของการศึกษา

ด้านเนื้อหา

ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับแฝด ลักษณะความเหมือน และความไม่เหมือนของแฝดที่เกิดจากไขใบเดียวกันโดยอ้างอิงจากข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ สืบค้น และสังเกตหาความเหมือนและความต่างที่มีในตัวข้าพเจ้า และน้องสาวฝาแฝด เพื่อหาความแตกต่างภายในจิตใจระหว่างพี่น้องฝาแฝดที่ซ่อนอยู่ในความเหมือนกันของรูปลักษณ์ภายนอก

ด้านรูปแบบ

ศึกษาความแตกต่างภายในจิตใจโดยใช้วิธีการสังเกต ตีความออกมาเป็นสัญลักษณ์ เพื่อแสดงให้เห็นมุมมองที่แตกต่างในเรื่องเดียวกัน สิ่งเดียวกัน ศึกษาทฤษฎีการสร้างผลงานประติมากรรมสื่อผสม และเครื่องปั้นดินเผา และผลงานของศิลปินที่ทำงานประติมากรรม สื่อผสม และเครื่องปั้นดินเผา

ด้านเทคนิค

เทคนิคในการสร้างสรรค์ผลงานเป็นเทคนิคสื่อผสม โดยมีการใช้เทคนิคเครื่องปั้นดินเผา ปูนปลาสเตอร์ ลวดอะลูมิเนียม ผ้าสักหลาด ด้าย เข็ม กระดาด และด้ายกระดาด มาเป็นสัญลักษณ์แสดงความต่างระหว่างข้าพเจ้า และน้องสาวฝาแฝด

ขั้นตอนของการศึกษา

1. กำหนดหัวข้อโครงการวิทยานิพนธ์
2. ศึกษาค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลที่มาจากแนวคิดในภาคสนาม และจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง
3. วิเคราะห์ข้อมูล และแนวความคิดเพื่อการสร้างสรรค์ผลงาน
4. สร้างสรรค์ และพัฒนารูปแบบตามแนวความคิด เป็นแบบร่าง 2 มิติ
5. เสนอแบบร่าง 2 มิติ ต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง และพัฒนาด้านแนวการสร้างสรรค์ของรูปแบบเป็นระยะ
6. ปฏิบัติการ สร้างสรรค์ผลงานตามกระบวนการของเทคนิค
7. สรุปลงาน การสร้างสรรค์ ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงานของโครงการ
8. นำเสนอผลงานสามมิติ เทคนิคสื่อผสม โดยจัดแสดงเผยแพร่ให้สอดคล้องกับที่มาของแนวคิด และวัตถุประสงค์ของการศึกษา

วิธีการศึกษา

รวบรวมข้อมูล โดยการสืบค้นจากรูปถ่ายในวัยเด็ก และสอบถามจากน้องสาวฝาแฝด ศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติมจาก Internet หนังสือ เอกสารอ้างอิง และผลงานของศิลปินที่ชื่นชอบ

แหล่งข้อมูลในการศึกษา

ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมเอกสาร

1. ความหมาย และลักษณะของแฝด
2. ความหมายของสุนทรียศาสตร์
3. ความหมายของเครื่องปั้นดินเผา
4. แนวคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาพ และความแตกต่างระหว่างบุคคล

5. อิทธิพลที่ได้รับจากประสบการณ์

6. อิทธิพลที่ได้รับจากสิ่งแวดล้อม

7. อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน

ข้อมูลจากประสบการณ์ สถานที่จริง

1. จากประสบการณ์จริงที่เคยเกิดขึ้นในอดีต

2. การสัมภาษณ์จากน้องสาวฝาแฝด

นิยามคำศัพท์เฉพาะ

ความเหมือน (Similarity) การที่มีเหมือนกัน คู่กัน อย่างเดียวกัน ชนิดเดียวกัน คล้ายกัน
รูปลักษณะเหมือนกัน

ความไม่เหมือน (Unlike) การที่มีแตกต่างกัน คนละชนิด คนละอย่าง รูปลักษณะต่างกัน

แฝด (Twins) คือ พี่น้องร่วมสายโลหิต มีตั้งแต่สองคนขึ้นไป อยู่ในครรภ์มารดาท้องเดียวกัน
และคลอดออกมาพร้อมกันมีพันธุกรรมเดียวกัน อาจมีร่างกายติดกัน หรือไม่ติดกัน รูปลักษณะภายนอก
อารมณ์ บุคลิกภาพอาจเหมือนกัน คล้ายกัน หรือแตกต่างกันก็ได้

แฝดแท้ (Identical – monozygotic) แฝดที่เกิดจากไข่ 1 ฟองที่เกิดการปฏิสนธิแล้ว
แบ่งตัวออกเป็น 2 ส่วน มีลักษณะทางพันธุกรรมเหมือนกัน รหัสพันธุกรรมเดียวกัน

แฝดเทียม (Fraternal – dizygotic) แฝดที่เกิดจากไข่ 2 ฟอง ที่เกิดการปฏิสนธิแล้ว
แบ่งตัว และมีการฝังตัวในมดลูก

สัญญาณ (Sign) อาการ เครื่องบ่งชี้ หรือสัญลักษณ์ใด ๆ ที่เป็นตัวแทน หรือแสดงความหมาย
อย่างหนึ่งอย่างใด

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. คอมพิวเตอร์สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล	7. กระดาษ
2. กล้องถ่ายรูป	8. ด้ายกระดาษ
3. รูปถ่ายในวัยเด็ก	9. ใยสังเคราะห์
4. ดินเหนียว	10. สบู่
5. น้ำเคลือบ	11. ฝ้ายลินิน
6. ปูนปลาสเตอร์	

งบประมาณในที่ใช้ในการสร้างสรรค์

ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการวิจัย (โดยประมาณ) 50,000 บาท

รายการ	จำนวนเงิน (บาท)
1. ค่าวัสดุ อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์	30,000
2. ค่าเดินทาง	10,000
3. ค่าเอกสาร รูปเล่มวิทยานิพนธ์	10,000
รวม	50,000

ประโยชน์ที่ได้รับ

จากที่มาและความสำคัญของการสร้างสรรค์คาดหวังว่าวิทยานิพนธ์ ความเหมือนที่ไม่เหมือน (The Different of Similarity) มีดังนี้

1. สามารถเป็นสื่อในการถ่ายทอดเรื่องราวความแตกต่างภายในจิตใจผ่านความเหมือนกันระหว่างพี่น้องฝาแฝด
2. เกิดการพัฒนาตนเอง และผลงาน เกิดการต่อยอดทางแนวความคิดจากการศึกษาในระดับปริญญาตรี
3. ผู้ที่สนใจสามารถนำข้อมูลจากวิทยานิพนธ์ ความเหมือนที่ไม่เหมือน (The Different of Similarity) ไปต่อยอดทางความคิด เกิดเป็นผลงานสร้างสรรค์ต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ความหมาย และลักษณะของแฝด
2. ความหมายของสุนทรียศาสตร์
3. ความหมายของเครื่องปั้นดินเผา
4. แนวคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาพ และความแตกต่างระหว่างบุคคล
5. อิทธิพลที่ได้รับจากประสบการณ์
6. อิทธิพลที่ได้รับจากสิ่งแวดล้อม
7. อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน

1. ความหมาย และลักษณะของแฝด

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2545 ได้นิยามความหมายของคำว่าแฝดไว้ดังนี้

แฝด คือ เป็นคู่ (ใช้เรียกลูกที่เกิดจากท้องแม่เดียวกัน ในระยะเวลาเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน) เช่น มีลูกแฝดโดยอนุโลมเรียกลูกที่เกิดจากท้องแม่คนเดียวกันแม้เกินกว่า ๒ คนก็ได้ เช่น แฝด ๓ แฝด ๖, ติดกันเป็นคู่ เช่น มะม่วงแฝด ผลไม้แฝด.

ลูกแฝด คือ ลูกที่เกิดจากท้องแม่คนเดียวกัน ในระยะเวลาเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน อาจเป็นแฝด ๒ คน ๓ คน หรือมากกว่านั้นก็ได้.

ฝาแฝด คือ มี ๒ ฝาติดกัน, หมายความว่าถึงผลไม้หรือสิ่งอื่นที่ออกมาติดกันผิดธรรมดา เรียกว่า ฝาแฝด, ถ้าเป็นคนเมื่อคลอดออกมาจะติดกันหรือไม่ติดกัน ก็เรียกว่า ฝาแฝด

แฝด (Twins) คือ ร่างกาย 2 ร่างกาย ที่คลอดออกมาในเวลาเดียวกันจะติดกันหรือไม่ติดกัน เพศเดียวกันหรือต่างกัน หน้าตาเหมือนกัน หรือต่างกันได้ (Morgan, 2002) เป็นการโคลนนิ่งของ ธรรมชาติ โดยเอ็มบริโอแบ่งตัวแบบผิดปกติในขณะที่อยู่ในมดลูก การโคลนนิ่งโดยธรรมชาติมิให้เห็นกัน บ่อย แฝด 2 แฝด 3 หรือมากกว่านั้นก็เคยมีให้เห็น สำหรับในประเทศไทยที่มีแฝดที่โด่งดังไปทั่วโลก คือ ฝาแฝด อิน-จัน (มติชน,2545)

แฝดอิน-จัน ถือกำเนิดขึ้นในปี พ.ศ.2354 ณ บ้านแหลมใหญ่ เมืองแม่กลองบนแผ่นดิน ประเทศสยาม ภายใต้พระบรมโพธิสมภารของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย แฝดคู่นี้มี ท่อนเนื้อ หรือเอ็นยวสื่อนี้วอยู่บริเวณระหว่างสะดือกับหน้าอก และเชื่อมร่างกายทั้งสองเข้าด้วยกันแต่ กำเนิด จนเปรียบเสมือนเป็นคนคนเดียวกัน ทั้งลักษณะทางกายภาพ การเดิน พูด แต่งตัว ราวกับเป็น คนคนเดียวกัน แต่อุปนิสัยส่วนตัวนั้นก็แตกต่างกันมีจิตใจที่แยกต่างหากจากกัน ทั้งสองมีบุคลิก แตกต่างกัน อินมักเป็นฝ่ายอ่อนขอให้จันซึ่งมีอารมณ์ร้ายกว่าเสมอ (วิลาศ นิรันดรสุขศิริ, 2549)

ครรภ์แฝดเกิดขึ้นได้ 3 กรณีคือ

1. การเกิดจากไข่ 2 ใบ โดยแต่ละใบผสมกับอสุจิใบละ 1 ตัว แล้วเป็นตัวอ่อน ต่างก็เดินทาง ไปฝังตัวที่ในโพรงมดลูก
2. ถ้าเกิดจากไข่ใบเดียว เริ่มต้นจากไข่ 1 ใบ ผสมกับตัวอสุจิ 1 ตัว แล้วแบ่งตัว แต่ตอนที่เป็น 2-4 เซลล์ อาจจะมี 1-2 เซลล์ แยกออกมาเป็น 2 กลุ่มเซลล์ของตัวอ่อน แล้วแยกกัน ฝังตัว
3. ตอนที่เข้าไปในโพรงมดลูกแล้ว ขณะเป็น Blastocyst แล้วกำลังจะสร้างส่วนที่เป็นเซลล์ ทารกเกิดเจริญแยกกันเป็นทารก 2 คน อยู่ในถุงน้ำคร่ำเดียวกันอาศัยรกเดียวกัน (MamaExpert Team. (2016).ครรภ์แฝด แฝดแท้ แฝดเทียม เกิดขึ้นได้อย่างไร ดูแลครรภ์แฝดอย่างไรให้ แข็งแรง. 9 สิงหาคม 2561 จากเว็บไซต์ <http://www.mamaexpert.com/posts/content-80>)

สาเหตุของการเกิดครรภ์แฝด

สุชา จันทนอม (สุชา จันทนอม, 2541) ได้แบ่งสาเหตุการเกิดครรภ์แฝด ไว้ดังนี้ อันดับแรก คือ การล่าช้าในการแบ่งเซลล์ ถัดมาคือ การสืบทอดบางประการทางพันธุกรรมบิดาสูงอายุ และ สาเหตุสุดท้าย คือมารดาอายุ 30 -38 ปี

ประเภทของแฝดแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ฝาแฝดที่เกิดจากการปฏิสนธิจากไข่ 1 ใบ (Identical Twins) ฝาแฝดประเภทนี้เกิดจากไข่ 1 ใบ ผสมกับอสุจิ 1 ตัว และแบ่งตัวอ่อนออกเป็นสองตัว (หรือมากกว่า) ให้กำเนิดทารกสองคน (หรือมากกว่า) ที่เป็นเพศเดียวกันและมีความคล้ายคลึงกันมากในทางพันธุกรรม

ลักษณะฝาแฝดประเภทนี้จะมีลักษณะ หน้าตา และบุคลิกภาพคล้ายคลึงกันมาก เรียกว่า ฉลาดเหมือนกัน เจ็บป่วยเหมือนกัน คนหนึ่งเจ็บป่วยอีกคนหนึ่งก็จะเจ็บป่วยตามไปด้วย จนมีคำพูดเปรียบเทียบกับว่า แฝดประเภทนี้จะสามารถเห็นหน้าของตัวเองได้โดยการมองผ่านพี่หรือน้องที่เป็นฝาแฝดเกิดมาพร้อมกัน เปรียบเสมือนมีกระจกคอยส่งมอดูหน้าตาและบุคลิกภาพของตัวเองได้ตลอดเวลา

กรณีของแฝดสยาม อิน-จัน (Siamese Twins) เกิดจากการปฏิสนธิจากไข่ 1 ใบ แต่มีความผิดปกติในการแบ่งตัว ทำให้ไม่สามารถแบ่งตัวได้อย่างสมบูรณ์ ทำให้ส่วนหนึ่งส่วนใดของร่างกายติดกัน เช่น ท้องติดกัน หัวติดกัน เป็นต้น เนื่องจากเป็นคู่แฝดติดกันคู่แรกในโลก ที่สามารถดำเนินชีวิตได้ตามปกติเหมือนคนทั่วไป จึงเรียกฝาแฝดติดกันว่า แฝดสยาม

2. ฝาแฝดที่เกิดจากการปฏิสนธิจากไข่มากกว่า 1 ใบ (Fraternal Twins) ฝาแฝดประเภทนี้เกิดจากการผสมกันของไข่สองใบหรือมากกว่า และเชื้ออสุจิสองตัวหรือมากกว่า ทารกที่เกิดมาอาจจะเป็นเพศเดียวกันหรือต่างเพศก็ได้ ฝาแฝดประเภทนี้มีลักษณะรูปร่างหน้าตาที่ไม่เหมือนกัน แต่มีความคล้ายคลึงกันเท่านั้น

ฝาแฝดประเภทนี้จะมีบุคลิกภาพที่ไม่เหมือนกัน รวมถึงความผูกพันก็ไม่ลึกซึ้งเท่ากับฝาแฝดที่เกิดจากไข่ใบเดียวกัน (เอ๋อมเดือน วิริยะมนตรี. เอ๋อมเดือน วิริยะมนตรี. "แฝด...มหัศจรรย์แห่งชีวิต". ใน ประชากรและสังคม 2551.กฤตยา อาชวนิจกุล และกาญจนา ตั้งชลทิพย์ . บรรณาธิการ(นครปฐม: สำนักพิมพ์ประชากรและสังคม,2551,1-2)

การศึกษาฝาแฝด (Twins) ซึ่งเลี้ยงดูแยกกัน ปรากฏว่าแฝดเหมือน (Identical twins) มีความสามารถทางสมองคล้ายกันมากกว่าฝาแฝดคล้าย (Fraternal twins) หรือพี่น้องกันตามปกติ (Ordinary siblings) (วิจิตพาณี วัฒนสินธุ์ และจำเนียร ช่วงโชติ, 2519 น.126)

องค์ประกอบทางพันธุกรรม และพัฒนาการทางร่างกายตลอดจนสติปัญญาในมนุษย์ได้จากการศึกษาต่างๆ ดังนี้

1. การเปรียบเทียบระหว่างเด็กกับพ่อแม่แท้ๆ ซึ่งอยู่ในบ้านเดียวกัน และมีภูมิหลังทางพันธุกรรมเหมือนกัน กับเด็ก และพ่อแม่บุญธรรม ซึ่งมีสิ่งแวดล้อมเหมือนกัน และภูมิหลังทางพันธุกรรมต่างกัน โดยการเปรียบเทียบระหว่างพี่น้องธรรมชาติ แผลดคล้าย และฝาแฝดเหมือน
2. ศึกษากลุ่มเด็กแฝด และเปรียบเทียบระหว่าง เด็กแฝดที่เลี้ยงด้วยกัน และที่เลี้ยงแยกกัน ในสิ่งแวดล้อมต่างกัน Newman, Freeman และ Holzinger (1993) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสูงของเด็กในครอบครัวเดียวกัน โดยใช้พี่น้อง 3 ประเภท คือ พี่น้องธรรมชาติ ฝาแฝดคล้าย และฝาแฝดเหมือน ผลปรากฏว่า ฝาแฝดเหมือน มีพันธุกรรมเหมือนกัน เนื่องจากไข่ใบเดียวกัน มีเพศเดียวกัน จะมีความคล้ายคลึงมากกว่าพี่น้องทั้งสองประเภท (วิจิตพาณี วัฒนสินธุ์ และจำเนียร ช่วงโชติ, 2519 น.132-133)

ข้าพเจ้า และน้องสาวคู่แฝด เกิดมา มีชะตากรรมร่วมกัน ถือเป็นสิ่งน่าตื่นเต้นของผู้คนที่พบเห็น และเป็นสิ่งที่น่ายินดีสำหรับข้าพเจ้า ที่มีคนอื่นที่มีใบหน้า รูปร่าง สีส้ม สีผิว ที่คล้ายคลึงกับข้าพเจ้าราวกับกับกำลังส่องกระจกเงา หากจะแยกความแตกต่างระหว่างข้าพเจ้า และน้องสาวคู่แฝดจากลักษณะภายนอก สิ่งที่จะมาพิสูจน์ได้ในทางวิทยาศาสตร์ คงจะเป็นลายนิ้วมือ ดีเอ็นเอ เพียงเท่านั้น แต่หากจะแยกความแตกต่างระหว่างข้าพเจ้าและน้องสาวคู่แฝดจากภายในจิตใจ เช่น ความชอบ ความคิด อารมณ์ ความรู้สึกต่าง ๆ นั้น แค่เพียงการสังเกตพฤติกรรม หรือสอบถามทัศนคติในเรื่องต่างๆ ก็จะสามารถระบุได้ว่า ผู้ใดคือแฝดพี่ ผู้ใดคือแฝดน้อง

จากมุมมองข้างต้น ทำให้ข้าพเจ้าเกิดความรู้สึกขัดแย้งกับความคิดของผู้คนรอบข้างที่ว่า ฝาแฝดนั้นจะต้องเหมือนกันในทุกๆ เรื่อง ข้าพเจ้าจึงมีความคิดที่จะถ่ายทอดความเหมือนที่ไม่เหมือนกันของข้าพเจ้า โดยมีการใช้วัสดุที่ต่างกันเป็นสัญลักษณ์ในการถ่ายทอดผลงานที่มีความเหมือนกันของรูปทรงภายนอก นำเสนอในรูปแบบสื่อผสม เพื่อเป็นการแสดงถึงความเหมือนที่ไม่เหมือนระหว่างข้าพเจ้า และน้องสาวคู่แฝด

2. ความหมายของสุนทรียศาสตร์

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2545 ได้นิยามความหมายของคำว่าสุนทรียศาสตร์ และคำที่เกี่ยวข้องกับสุนทรียศาสตร์ไว้ดังนี้

สุนทรียะ คือ สิ่งเกี่ยวกับความนิยม ความงาม.

สุนทรียภาพ หมายถึง ความงามในธรรมชาติหรืองานศิลปะที่แต่ละบุคคลสามารถเข้าใจและรู้สึกได้, ความเข้าใจและรู้สึกของแต่ละบุคคลที่มีต่อความงามในธรรมชาติหรืองานศิลปะ.

สุนทรียศาสตร์ หมายถึง ปรัชญาสาขาหนึ่งว่าด้วยความงาม และสิ่งทีงามในธรรมชาติหรืองานศิลปะ.(ราชบัณฑิตยสถาน, 2545)

กิริติ บุญเจือ (กิริติ บุญเจือ, 2522) ได้ให้ความหมายว่า สุนทรียศาสตร์ เป็นวิชาที่ว่าด้วยสิ่งที่สวยงาม หรือไพเราะเพราะพริ้ง คำว่า Aesthetic มาจากภาษากรีกว่า Aisthetikos = รู้ด้วยผัสสะ สุนทรียธาตุ (Aesthetic Elements) มี 3 อย่างคือ ความงาม (Beauty) ความแปลกหูแปลกตา (Picturesqueness) และความน่าทึ่ง (Sublimity)

เบอว์มการ์เทน (Alexander Gottlieb Baumgarten) คือ ผู้ตั้งชื่อสุนทรียศาสตร์ว่า เอเซเทติกส์ (Aesthetics) มาจากภาษากรีก หมายถึง ศาสตร์ว่าด้วยการรับรู้ทางประสาทสัมผัส สุนทรียศาสตร์ได้รับการยอมรับว่าเป็นวิชาสาขาพิเศษในวิชาปรัชญา เบอว์มการ์เทน พบว่า การรับรู้ได้มีการพัฒนาอยู่ในกวีนิพนธ์ และศิลปะอย่างอื่นด้วย(ไพฑูริย์ พัฒนาใหญ่ยิ่ง, 2541 น.2)

เบอว์มการ์เทน ได้รับการยกย่องให้เป็นบิดาแห่งสุนทรียศาสตร์ และยังได้อธิบายความหมายของคำว่าสุนทรียศาสตร์ (Aesthetics) ไว้ว่า

1. สุนทรียศาสตร์ เป็นความรู้จากประสบการณ์ (Conceptual Knowledge) ซึ่งเป็นการนำเอาเหตุผลมาตัดสินความงาม
2. สุนทรียศาสตร์ เป็นความรู้โดยตรง (Intuitive knowledge) เป็นความรู้ที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลัน หรือเรียกว่าการหยั่งรู้เป็นความรู้ที่สูงกว่าปกติและเป็นการนำความรู้ที่เข้ามาตัดสินความงาม โดยไม่จำเป็นต้องอาศัยเหตุผลอื่นมาเกี่ยวข้อง

สุนทรียศาสตร์เป็นแขนงหนึ่งของปรัชญา ถ้าแยกปรัชญาออกเป็นสามส่วน (Brameld, 1995) คือ

1. การศึกษาหลักการของความจริง (Ontology)
2. การศึกษาหลักการของความรู้ (epistemology)
3. การศึกษาหลักการของคุณค่า (axiology) (อารี สุทธิพันธุ์, 2533 น.47-48)

นอกจากนี้สุนทรียศาสตร์ยังหมายถึง

1. วิชาที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกรับรู้ เกี่ยวข้องกันกับความหมาย
2. วิชาที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์ และคุณลักษณะของความงาม คุณค่าของความงาม และรสนิยมอย่างมีหลักการ
3. วิชาที่ส่งเสริมให้สอบสวน และแสวงหาหลักเกณฑ์ของความงามสากลในลักษณะของรูปธรรมที่เห็นได้ รู้สึกได้ รับรู้ได้ เพื่อชื่นชมได้
4. วิชาที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ตรงของบุคคลสร้างพฤติกรรมตามความพอใจ โดยไม่หวังผลตอบแทนในการปฏิบัติ
5. วิชาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพฤติกรรมตอบสนองของมนุษย์จากสิ่งเร้าภายนอก ตามเงื่อนไขของสถานการณ์ เรื่องราวความเชื่อ และผลงานที่มนุษย์สร้าง (อารี สุทธิพันธุ์, 2533 น.59)

สุนทรียศาสตร์แบ่งออกเป็น 2 ประเภท (พิศมัย รัตนวรรณ, 2555)

1. สุนทรียศาสตร์ที่เกิดจากความคิดเริ่มแรก คือ ศิลปะที่ความคิดเป็นผู้สร้างโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ ศิลปะประเภทนี้ได้แก่ ก้อนหิน ภูเขา แม่น้ำ และสิ่งที่ไม่มีชีวิต เกิดจากความคิดเริ่มแรกเป็นผู้สร้าง ศิลปะประเภทนี้เกิดก่อนที่สิ่งมีชีวิตจะอุบัติ หรืออาจเกิดก่อนสิ่งมีชีวิตจะอุบัติ แต่ไม่ว่าจะเกิดก่อนหรือเกิดหลังสิ่งมีชีวิต สิ่งเหล่านี้ก็ยังเป็นศิลปะทั้งหมด และเกิดจากความคิดเป็นผู้สร้างขึ้นมา

1. สุนทรียศาสตร์ที่เกิดจากความคิดพื้นฐาน คือ ศิลปะที่ความคิดเป็นผู้คิดและให้สัญญาณหรือสัมผัสทั้ง 5 อันได้แก่ ตา หู จมูก ปาก และผิวหนัง เป็นผู้ทำขึ้น โดยบางครั้งอาจใช้สัญญาณหรือสัมผัสทั้ง 5 อันได้แก่ ตา หู จมูก ปาก และผิวหนัง หรือบางครั้งอาจใช้สิ่งอื่น ๆ ที่ไม่ใช่สัญญาณหรือสัมผัสทั้ง 5 อันได้แก่ ตา หู จมูก ปาก และผิวหนัง เป็นผู้ทำขึ้น และทำขึ้นโดยตั้งใจมากกว่าไม่ตั้งใจ ศิลปะประเภทนี้ได้แก่ ผลงานทางศิลปะที่สิ่งมีชีวิตทำขึ้นโดยไม่ตั้งใจหรือตั้งใจ สิ่งก่อสร้าง และ

สิ่งต่าง ๆ ที่มีชีวิตทำขึ้น โดยอาศัยให้ความคิดเป็นผู้คิดเพื่อให้เกิดเป็นนามธรรม และ ให้สัญชาตญาณหรือสัมผัสทั้ง 5 อันได้แก่ ตา หู จมูก ปาก และผิวหนัง เป็นผู้ทำให้เกิดเป็นรูปธรรม ศิลปะประเภทนี้จะเกิดขึ้นเมื่อสิ่งมีชีวิตอุบัติ ไม่ได้เกิดขึ้นก่อนสิ่งมีชีวิตจะอุบัติ ศิลปะประเภทนี้ไม่ได้ทรงผลต่อ วิถีชีวิตและการดำรงชีวิตมากนัก ไม่เหมือนกับสุนทรียศาสตร์ที่เกิดจากความคิดเริ่มแรก เพราะสุนทรียศาสตร์ที่เกิดจากความคิดเริ่มแรกนั้นทรงผลต่อการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ และมนุษย์อย่างมาก และยังเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดสุนทรียศาสตร์ที่เกิดจากความคิดพื้นฐานด้วย (พิศมัย รัตนวรรณ, 2555)

3. ความหมายของเครื่องปั้นดินเผา

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ. ศ. 2554 ได้นิยามเครื่องปั้นดินเผาไว้ว่า เครื่องปั้นดินเผา คือ ภาชนะที่ปั้นด้วยดินแล้วนำไปเผาไฟ ว่า เครื่องปั้นดินเผา.

คำว่า ceramic เครื่องปั้นดินเผา หมายถึง วัสดุประดิษฐ์เพื่อเป็นเครื่องใช้ ทำมาจากอนินทรีย์สาร อโลหะ(Inorganic Non Metallic Materials) คือ แร่ธาตุ ดิน และหิน เป็นหลัก โดยผ่านกรรมวิธีการเผาเพื่อให้เกิดความแข็งแกร่ง และอาจจะเคลือบด้านสารประกอบที่ทำเป็นน้ำยาเคลือบ และเผาเคลือบอีกชั้นหนึ่งก็ได้ (พจนานุกรมศัพท์ศิลปะ, 2530, น.37)

เครื่องปั้นดินเผา หมายถึง ผลิตภัณฑ์นานาชนิดที่ทำขึ้นจากดินและหิน โดยผ่านกรรมวิธีการเผา (Firing Process) ทำให้มีความแข็งแกร่ง (Strength) มีความคงทนถาวร เป็นผลิตภัณฑ์ที่ทำจากอนินทรีย์สาร อโลหะ (Inorganic Non Metallic Materials) ซึ่งได้แก่ แร่ธาตุดิน หินต่างๆ ในสมัยกรีกโบราณเรียกว่า เครามอส (Keramos) แปลว่า สิ่งที่ถูกเผา (Burnt - Suff) ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษว่า เซรามิกส์ (Ceramic) (ทวี พรหมพฤษ, 2523, น.1)

เครื่องปั้นดินเผา คือ ภาชนะใช้สอยต่างๆ ที่ทำด้วยดิน เริ่มด้วยหม้อสำหรับหุงต้มข้าว และต้มเนื้อสัตว์บกและสัตว์น้ำ และภาชนะอื่นๆ อีกตามความจำเป็นสำคัญสำหรับชีวิตประจำวันของมนุษย์ (จิตร บัวบุศย์ , 2519, น.18)

ความหมายของคำว่า “เซรามิกส์ (Ceramic)” นั้น หมายถึง สิ่งที่เกิดจากการนำสารอนินทรีย์ที่เป็นอโลหะ ซึ่งได้แก่ สารจำพวกและหิน หรือดินที่เกิดอยู่ตามธรรมชาติ มาใช้เป็นวัตถุดิบหลัก และ

ผ่านกรรมวิธีการผลิต และสิ่งที่สำคัญต้องผ่านกระบวนการความร้อนเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีความแข็งแรง หรือผลิตภัณฑ์ที่สามารถนำไปใช้งานได้ดี (สมศักดิ์ ขวาลาววัลย์, 2549, น.1)

แนวทางการศึกษาด้านเซรามิกส์

แนวทางในการศึกษาด้านเซรามิกส์มี 3 ประการ ดังนี้

1. การศึกษาในแนวทางวิทยาศาสตร์ (Ceramic Science หรือ Technology)
2. การศึกษาในทางแนวศิลป์ (Ceramic Art)

1. การศึกษาในแนวทางวิทยาศาสตร์ (Ceramic Science หรือ Technology)

หมายถึง การศึกษาที่เน้นหนักในทางการค้นคว้า สืบค้น วิจัย วิเคราะห์หาข้อมูลเกี่ยวกับ วัตถุดิบ แหล่งวัตถุดิบ ปริมาณของวัตถุดิบ และคุณสมบัติกรรมวิธีเทคนิคต่างๆ ที่ช่วยในการผลิตได้เร็ว มีคุณภาพ และศึกษาเกี่ยวกับระบบเครื่องมือ เครื่องจักร และการใช้เครื่องมือ ซึ่งเป็นแนวทางและประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมในขนาดใหญ่

2. การศึกษาในแนวทางศิลป์

หมายถึง การศึกษาเน้นคุณค่าในทางสุนทรียภาพ อันได้แก่ ความงามที่เกิดจากรูปทรง สี สันพื้นผิว ขนาด น้ำหนัก การตกแต่งลวดลาย ให้ผสมกลมกลืนเข้าด้วยกัน การออกแบบ และการเปลี่ยนแปลงที่เหมาะสมที่เอื้อประโยชน์ต่อผู้ใช้ (ทวี พรหมพฤษย์, 2523) การศึกษาเซรามิกส์ในทางศิลป์ มี 3 แนวทาง ดังนี้ (สมศักดิ์ ขวาลาววัลย์, 2549)

2.1 การศึกษาเซรามิกส์ทางด้านออกแบบผลิตภัณฑ์ เป็นการออกแบบที่มุ่งเน้นทางคุณค่า ความงาม ที่ยึดหลักประโยชน์ใช้สอยเป็นสำคัญ โดยต้องมีความปลอดภัย สะดวกในการใช้ แข็งแรง สวยงาม ราคาเหมาะสม

2.2 การศึกษาเซรามิกส์ด้านศิลปะบริสุทธิ์ เป็นการศึกษารูปแบบสร้างสรรค์ที่แสดงออกทางด้านความคิด ความเชื่อ อุดมคติ ความเป็นปัจเจกของแต่ละบุคคล ที่ตอบสนองทางด้านสุนทรียะ ความพึงใจ โดยที่ไม่เน้นประโยชน์ใช้สอยของผลงาน

2.3 การศึกษาเซรามิกส์ด้านอุตสาหกรรม เป็นการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องวัตถุดิบที่นำมาผลิตเซรามิกส์ ทั้งวัตถุดิบที่มีปริมาณ และคุณภาพสูง เพื่อใช้ในอุตสาหกรรม และการควบคุมอุปกรณ์

เครื่องมือเครื่องจักรสมัยใหม่ ที่ใช้ในการผลิต วิจัย และพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ในด้านวัตถุดิบ เนื้อดิน กรรมวิธีการขึ้นรูป เคลือบสี เตา และการเผา เพื่อลดต้นทุนการผลิต ลดระยะเวลาการผลิต แต่ผลผลิตได้จำนวนมากขึ้น

การจำแนกเซรามิกส์

การจำแนกเซรามิกส์แบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ และข้อย่อยดังนี้ คือ

จำแนกตามลักษณะเนื้อดิน และอุณหภูมิ (ทวี พรหมพฤษ, 2523)

1.1 ผลิตภัณฑ์เอิธเรนแวร์ (Earthen ware) หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ใช้เนื้อดินที่มีสีน้ำตาล เทาอ่อนลักษณะมีเนื้อหยาบ มีความพรุนตัวมาก มีความเหนียวแห้งช้า ของเหลวไหลผ่านได้ดี เผาใน อุณหภูมิ 1050 – 1100 องศาเซลเซียส cone 01-04 การขึ้นรูปได้ทั้งแบบอิสระ แบบขุด แบบแผ่น แบบแป้นหมุน แบบกดพิมพ์ แบบรีดดิน ใช้ประโยชน์ในการทำหม้อดิน กระจ่าง โอ่งน้ำ และการก่อสร้าง ส่วนผลิตภัณฑ์ดินเอิธเรนแวร์สีขาว ลักษณะดินเนื้อแน่น มีความทึบแสง พรุนตัวพอประมาณ ใช้ประโยชน์ในการทำงาน เครื่องใช้ เครื่องประดับ

1.2 ผลิตภัณฑ์ซินิตสโตนแวร์ (Stone ware) หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่มีลักษณะดินสีเทา และสีน้ำตาล เผาที่อุณหภูมิสูง 1190 ถึง 1390 องศาเซลเซียส cone 6-14 ลักษณะดินมีเนื้อหยาบ แน่นแข็งแกร่งมาก ของเหลวไม่สามารถไหลผ่านได้ มีความทึบแสง ใช้การขึ้นรูปด้วยมือ เช่น โอ่ง ราชบุรี ศิลาดลจังหวัดเชียงใหม่ ใช้ประโยชน์ในการทำภาชนะใส่อาหาร เครื่องประดับ ภาชนะใส่ สารเคมี ที่มีความเป็นกรด และต่าง

1.3 ผลิตภัณฑ์ซินิตปอร์สเลน (Porcelain) หมายถึง เนื้อดินสีขาว โปรงแสง ลักษณะ แข็งแกร่ง น้ำและของเหลวไม่ไหลผ่าน เนื้อดินละเอียด มีความเหนียวของดินน้อย เผาที่อุณหภูมิ 1250 องศาเซลเซียสขึ้นไป cone 9 นิยมขึ้นรูปด้วยวิธีหล่อ (Casting) และวิธีขึ้นรูปด้วยใบมีด (Jigger) เป็นส่วนใหญ่ ไม่นิยมใช้แป้นหมุนเนื่องจากความเหนียวน้อย ชนิดของปอร์สเลน แบ่งตาม อุณหภูมิในการเผา คือ แบบ Soft porcelain เผาในอุณหภูมิ 1210 ถึง 1235 องศาเซลเซียส cone 7-11 นิยมนำไปทำภาชนะใส่อาหาร และงานประเภททางด้านศิลป์ ส่วนประเภท Hard porcelain เผาที่อุณหภูมิ 1000 3000 ถึง 1431 องศาเซลเซียส cone 12 ถึง 15 มีความแข็งแกร่งเป็นพิเศษ ใช้ผลิตเครื่องมือ เครื่องฉนวนไฟฟ้า อุปกรณ์ไฟฟ้า และภาชนะทดลองทางวิทยาศาสตร์

จำแนกตามประโยชน์ใช้สอย (สุขุมาล เล็กสวัสดิ์, 2548)

1. เครื่องถ้วยชาม ได้แก่ ผลิตภัณฑ์สำหรับใส่อาหารในชีวิตประจำวัน มีลักษณะแตกต่างออกไปตามสมบัติของดิน การออกแบบ และการเผา
2. กระเบื้อง หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ประดับตกแต่ง ในงานก่อสร้าง อาคารบ้านเรือน
3. อิฐก่อสร้าง ใช้สำหรับทำผนัง กำแพง และปูพื้น
4. เครื่องตกแต่งบ้าน หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในการตกแต่งอาคารบ้านเรือนทุกชนิด
5. เครื่องสุขภัณฑ์ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในห้องน้ำ และห้องปฏิบัติการ
6. เครื่องประดับ หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ประดับตกแต่งร่างกายเพื่อความสวยงาม
7. เครื่องใช้ในครัวเรือน ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ที่ใช้สอยในชีวิตประจำวันอื่นๆทั้งในบ้านและนอกบ้าน

กระบวนการทำผลิตภัณฑ์เซรามิกส์

กระบวนการทำเซรามิกส์มีหลายขั้นตอน ต่อเนื่องกันไปจนถึงขั้นสุดท้าย สามารถแบ่งขั้นตอนได้ดังนี้คือ

1. การออกแบบ (Design) จะต้องทราบถึงวัตถุประสงค์ของตัวผลิตภัณฑ์ว่า เป็นผลิตภัณฑ์แบบเพื่อใช้สอย หรือเพื่อความสวยงาม ต้องมีความคิดสร้างสรรค์ (Idea) มีความรู้ด้านวัตถุดิบ (Raw Materials) การขึ้นรูป (Method) และการผลิต (Production)
2. การเตรียมการเตรียมเนื้อดิน (body) และการเตรียมน้ำเคลือบ (Glaze) นำวัตถุดิบ ได้แก่ ดิน หินแร่ สารเคมีไปทดสอบทางเคมี และฟิสิกส์ ก่อนเผา และหลังเผา แล้วไปสู่กระบวนการล้าง และบดย่อย (Grainder) นำไปชั่ง และผสมวัตถุดิบ (Weighting and Mixing) นำดินและเคลือบที่ต้องการไปบดเปียกในบอลล์มิลล์ (Ball Mill) กรองด้วยร่อน (Seive) น้ำดิน และน้ำเคลือบตามต้องการ ส่วนน้ำดินที่ได้นำไปหมัก ก่อนจะนำไปขึ้นรูปด้วยมือต้องนำไปผ่านเครื่องอัดดิน (Filter Press) การนำดินผงมาขึ้นรูปด้วยการอัดในพิมพ์ และการนำเนื้อดินที่เป็นน้ำดิน (Slip Clay) มาขึ้นรูป

ด้วยการหล่อในพิมพ์ จะต้องนำน้ำดินผ่านความร้อน (Spray Dryer) ก่อน เพื่อให้ได้ดินผง (Powder Clay)

3. วิธีการขึ้นรูปผลิตภัณฑ์ (Method) จะต้องมีความเหมาะสม และสอดคล้องกับลักษณะ และคุณสมบัติของดินแต่ละประเภท วิธีการขึ้นรูปผลิตภัณฑ์ ได้แก่ การขึ้นรูปด้วยมือ ด้วยเครื่อง และด้วยวิธีการใช้พิมพ์สำหรับการหล่อ

4. ขั้นตอนการทำผลิตภัณฑ์ให้แห้ง (Drying) เมื่อขึ้นรูปผลิตภัณฑ์แล้ว จะต้องปล่อยให้ผลิตภัณฑ์แห้ง ด้วยวิธีการผึ่งลม หรือวิธีการอบด้วยเครื่อง และเมื่อแห้งสนิทดีแล้ว จะต้องมีการตกแต่งให้เรียบร้อย หรือเขียนสีใต้เคลือบในช่วงนี้ก่อนจะนำไปเผา

5. การเผาดิบ (Biscuit Firing) คือ การนำผลิตภัณฑ์ที่แห้งแล้วไปเผาที่อุณหภูมิ 750 ถึง 1250 องศาเซลเซียส ช่วงอุณหภูมิในการเผาขึ้นอยู่กับประเภทของผลิตภัณฑ์ เช่น กระเบื้องปูพื้น หรือบุผนัง สินค้าประเภทนี้จะใช้ใช้อุณหภูมิสูงกว่าการเผาเคลือบ เพราะจะได้ตรวจสอบและคัดเลือกเฉพาะส่วนที่ดีไว้ ส่วนที่จะต้องคัดทิ้งก่อนที่จะนำไปเคลือบ คือ ส่วนที่เสีย เช่น การบิดงอ ร้าว บิ่นหรือแตก ขั้นตอนนี้อาจจะมีการข้ามขั้นตอนนี้ได้โดยเฉพาะ การผลิตในลักษณะที่ขึ้นรูปด้วยวิธีการหล่อ และการอัดผง

6. การตกแต่งสีใต้เคลือบ (Under Glaze Decoration) เป็นการนำผลิตภัณฑ์ที่เผาดิบแล้ว มาทำการตกแต่งลวดลาย โดยใช้สีใต้เคลือบ

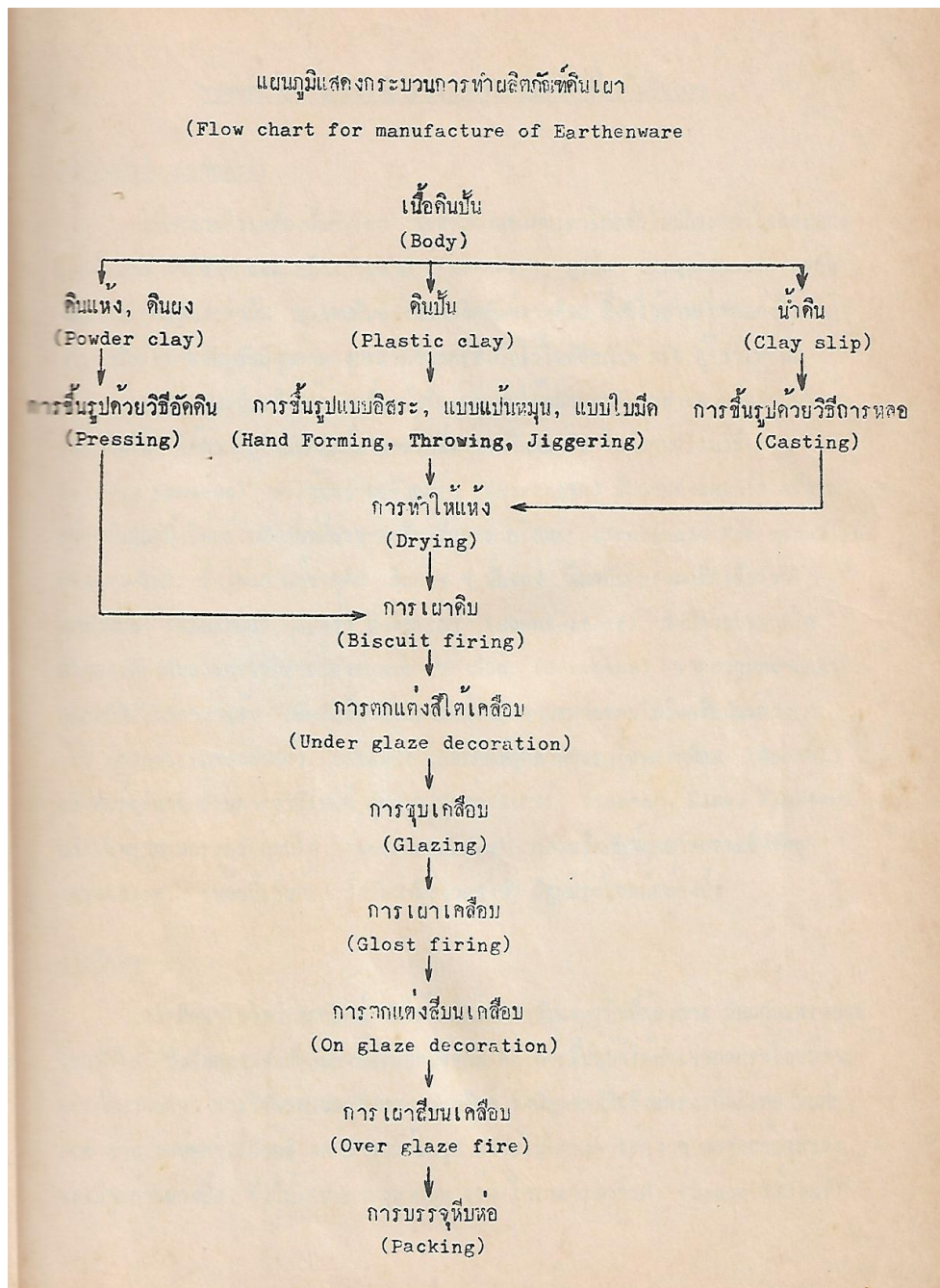
7. การเผาเคลือบ (Glaze Firing) การเผาเคลือบนั้นขึ้นอยู่กับการชนิดของเคลือบที่ใช้ เช่น เคลือบไฟต่ำ เคลือบไฟสูง ต้องเลือกให้เหมาะสมกับประเภทของดิน และอุณหภูมิของเคลือบแต่ละชนิด ซึ่งเริ่มตั้งแต่ 750 – 1350 องศาเซลเซียส

8. การตกแต่งสีบนเคลือบ (Overglaze Decoration) คือการนำผลิตภัณฑ์ที่เผาเคลือบเรียบร้อยแล้ว มาตกแต่งด้วยสีบนเคลือบ หรือรูปลอก

9. การเผาสีบนเคลือบ (Overglaze Firing) เป็นการนำผลิตภัณฑ์ที่ตกแต่งด้วยสีบนเคลือบ หรือรูปลอกเรียบร้อยแล้ว มาเผาในอุณหภูมิ 800 – 900 องศาเซลเซียส จะทำให้สีบนเคลือบ หรือรูปลอกที่อยู่บนผลิตภัณฑ์ติดแน่นแบบคงทนถาวร ไม่หลุดร่อน

(สมศักดิ์ ขวาลาวัณย์, 2549. น.17-20)

แผนภูมิแสดงกระบวนการทำผลิตภัณฑ์เซรามิกส์

ภาพที่ 1 แผนภูมิแสดงกระบวนการทำผลิตภัณฑ์เซรามิกส์. จาก วิชาเครื่องเคลือบดินเผาเบื้องต้น : กระบวนการทำผลิตภัณฑ์ดินเผา. (น. ก.) โดยทวี พรหมพฤษย์, 2523, กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

4. แนวคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาพ และความแตกต่างระหว่างบุคคล

กอร์ดอน อัลพอร์ท นักจิตวิทยาชาวอเมริกา ผู้นำในการเคลื่อนไหวที่จะบูรณาการวิชาจิตวิทยา สังคมวิทยา และมานุษยวิทยาเข้าด้วยกัน อัลพอร์ทได้สร้างผลงานการเขียน และได้รับเกียรติดำรงตำแหน่งเป็นประธานของสมาคมจิตวิทยาแห่งอเมริกัน (American Psychological Association) เป็นบรรณาธิการวารสารจิตวิทยาปกติ และจิตวิทยาสังคม (Journal of Abnormal and Social Psychology)

อัลพอร์ทได้ให้แนวคิดถึงบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพ หรือการจัดส่วนประกอบของแต่ละคน ทั้งภายใน และภายนอก (จิตใจ และร่างกาย) และบุคลิกภาพนี้ จะทำหน้าที่เป็นเครื่องกำหนด ตัดสิน ลักษณะพฤติกรรม และความนึกคิดของคนๆนั้น ในความหมายของ อัลพอร์ท จะเห็นได้ว่า เขาเน้นความสัมพันธ์ร่วมของร่างกายและจิตใจ อย่างมีระบบที่เกี่ยวข้องกัน และไม่ขัดแย้งเพราะเหตุว่า ต่างก็เป็นส่วนประกอบของกันและกัน เมื่อผสมผสานเป็นบุคลิกภาพแล้ว ระบบเหล่านี้จะมีการเคลื่อนไหวอยู่เสมอ (ลักขณา สรีวัฒน์ , 2530 น.149)

อัลพอร์ท (Gordon Allport : 1897 – 1967 อ้างใน Barkhun,1999) เน้นว่าไม่มีอะไรที่จะสะท้อนให้เห็นบุคลิกภาพของบุคคลได้ดีเท่ากับลักษณะนิสัย เพราะลักษณะนิสัยจะเป็นสิ่งที่มีความเป็นเอกลักษณ์ ซึ่งทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างบุคคล และเป็นแนวทางสำหรับการแสดงพฤติกรรม กิลฟอร์ด (Gilford, 1980, pp. 715-735) กล่าวว่ารูปแบบของการคิด เป็นพื้นฐานความชอบของบุคคล ที่กำหนดวิธีการจัดการกับข้อมูลต่างๆ ความแตกต่างของบุคคลเป็นสิ่งที่พัฒนาอยู่ภายใต้ลักษณะบุคลิกภาพ

กิลฟอร์ดได้ให้คำจำกัดความของบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพคือ แบบแผนที่เป็นเอกลักษณ์ (Unique) ที่ประกอบกันขึ้นของบุคคล ในความหมายนี้เขาได้เน้นถึงแบบแผนที่เป็นเอกลักษณ์ที่มนุษย์ทุกคนมี และไม่มีใครเหมือนใครได้เลย เด็กที่เกิดมาทุกคนแม้จะเป็นพี่น้องท้องเดียวกัน แต่จะมีบุคลิกที่ไม่ซ้ำแบบกัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องนิสัยใจคอ ทศนคติ ความสนใจ พฤติกรรม สรุปคือกิลฟอร์ด ได้เน้นว่า บุคลิกภาพกำเนิดจากความแตกต่างระหว่างบุคคล (ลักขณา สรีวัฒน์ , 2530 น.150)

ความหมายความแตกต่างระหว่างบุคคล

มนุษย์เรามีความคล้ายคลึงกันอยู่หลายประการ เช่น ต่างก็มีความต้องการ มีความรู้สึก มีอารมณ์แต่ในขณะที่เดียวกันบุคคลแต่ละคนก็มีความแตกต่างจากคนอื่น ๆ ได้หลายประการ เช่น มีรูปร่างต่างกัน มีสีของตา สีของผมต่างกัน บางคนมีความฉลาดบางคนโง่เขลาแม้แต่คู่แข่งยังมี ความแตกต่างกัน เช่น แตกต่างกันในความคิดและอารมณ์ ฉะนั้นเราอาจกล่าวได้ว่า ไม่มีผู้ใดจะมีความเหมือนกันไปเสียทุกอย่าง มนุษย์ทุกคนในโลกนี้จึงมีความแตกต่างกันทั้งทางร่างกายและสิ่งแวดล้อมที่ต่างกันและความแตกต่างของมนุษย์จึงเป็นเรื่องที่บุคคลควรเข้าใจและศึกษาเพื่อให้เข้าใจเพื่อนมนุษย์ (จิตวิทยาทั่วไป อ.สุธีรา เผ่าโกลคสถิตย์:2543 หน้า 26-28)

ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล

ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Differences Theory) ได้รับการพัฒนามาจากแนวความคิดเรื่องสิ่งเร้าและการตอบสนอง (Stimulus-Response) หรือทฤษฎี เอส-อาร์ (S-R theory) ของกาเย่(Gagne)และนำมาประยุกต์ใช้ (Defleur, 1966) อธิบายว่า บุคคลมีความแตกต่างกันหลายประการ เช่น บุคลิกภาพ ทักษะสติ สติปัญญา และความสนใจ เป็นต้น

ความแตกต่างนี้ยังขึ้นอยู่กับสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมทำให้มีพฤติกรรมการสื่อสารและการเลือกเปิดรับสารที่แตกต่างกันได้แก่

1. มนุษย์เรามีความแตกต่างกันมากในองค์ประกอบทางจิตวิทยาส่วนบุคคล
2. ความแตกต่างนี้บางส่วนมาจากลักษณะแตกต่างทางชีวภาค หรือทางร่างกายของแต่ละบุคคล แต่ส่วนใหญ่แล้วจะมาจากความแตกต่างที่เกิดจากการเรียนรู้
3. มนุษย์ซึ่งถูกชูปเลี้ยงภายใต้สภาพการณ์ต่างๆ จะเปิดรับความคิดเห็นแตกต่างกันไป
4. การเรียนรู้สิ่งแวดล้อมทำให้เกิดทัศนคติ ค่านิยม และความเชื่อที่รวมเป็นลักษณะทางจิตวิทยาส่วนบุคคลที่แตกต่างกันไป(จิตวิทยาทั่วไป อ.สุธีรา เผ่าโกลคสถิตย์:2543 หน้า (28-29)

นักจิตวิทยาที่ศึกษาเกี่ยวกับความแตกต่างของบุคคลได้แบ่งความแตกต่างของบุคคลออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Inter – Individual Differences) หมายถึง ความแตกต่างทางลักษณะ และคุณสมบัติต่างๆ ระหว่างบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ความแตกต่างนี้อาจจะเป็นความแตกต่างทางเขาว์ปัญญา หรือความคิดสร้างสรรค์ หรือความแตกต่างชนิดอื่น (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2533 น.91)

2. ความแตกต่างภายในตัวบุคคล (Intra – Individual Differences) นักจิตวิทยาพบว่า บุคคลแต่ละบุคคล มีความแตกต่างภายในตัวตัวอย่างเช่น นักเรียนบางคนมีความสามารถทางคณิตศาสตร์สูง แต่มีความสามารถทางภาษาต่ำ เป็นต้น (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2533 น.91)

การวัดลักษณะของบุคคลต่างๆได้มีการทำกันอย่างแพร่หลาย มีดังนี้

1. มนุษย์เราทุกคนจะไม่เหมือนกัน ในขนาด และรูปร่าง เช่นคนจะมีร่องเท้าคนละขนาด หรือใส่เสื้อผ้าคนละเบอร์

2. การวัดเกี่ยวกับการทำงานของส่วนต่างๆ ของร่างกายของคนเรา ตลอดจนการวัดการทำงานของระบบต่างๆ เช่น วัดน้ำตาลในเลือด ชีพจร อัตราการหายใจ หรือการวัด ซึ่งในแต่ละบุคคลพบว่าจะมีไม่เท่ากัน (วิจิตพาณี วัฒนสินธุ์ และจำเนียร ชวงโชติ, 2519 น.9)

จากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบุคลิกภาพ และความแตกต่างระหว่างบุคคลที่กล่าวมาทั้งหมด จะเห็นได้ว่า ความแตกต่างระหว่างบุคคลเกิดขึ้นจากลักษณะนิสัยส่วนตัวของแต่ละบุคคล เป็นสิ่งที่พัฒนาอยู่ภายใต้ลักษณะบุคลิกภาพ ซึ่งมีความเป็นเอกลักษณ์ที่มนุษย์ทุกคนมี และไม่มีใครเหมือนกันแม้แต่พี่น้องท้องเดียวกัน ทั้งนี้สัจใจคอ ทศนคติ ความสนใจ หรือพฤติกรรมก็แตกต่างกัน โดยสิ้นเชิง ข้อสรุปดังกล่าวมีความสอดคล้องกับวิทยานิพนธ์ชุด ความเหมือนที่ไม่เหมือน (The Different of Similarity) ที่มีแนวคิดที่จะแสดงความต่างภายในจิตใจของพี่น้องแฝดแท้ ที่ซ่อนอยู่ในความเหมือนกันของรูปลักษณะภายนอก

5. อิทธิพลที่ได้จากประสบการณ์

จากประสบการณ์ที่อยู่ร่วมกันของข้าพเจ้าตั้งแต่ในครรภ์มารดา จนถึงปัจจุบัน ทำให้ข้าพเจ้าและน้องสาวคู่แฝดรู้ว่า เราสองคนมีความชอบและความคิดต่างกันในเรื่อง เช่น ข้าพเจ้าชอบทานไข่ขาว น้องชอบไข่แดง สัตว์เลี้ยงของข้าพเจ้า คือ สุนัข แมว ส่วนสัตว์เลี้ยงของน้องคือ หนูไรซ์ชน หนอน น้องคู่แฝดเรียนทำอาหาร และมีอาชีพเป็นเชฟ ส่วนข้าพเจ้าเรียนศิลปะ และมีธุรกิจเครื่องปั้นดินเผา สิ่งเหล่านี้เป็นความต่างกันของข้าพเจ้าและน้องคู่แฝด จึงเป็นที่มาของการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดความเหมือนที่ไม่เหมือน (The different of similarity) ซึ่งเป็นผลงานที่สร้างขึ้น ผ่านประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ของข้าพเจ้า และน้องสาวคู่แฝด

ตารางที่ 1 ตารางแสดงข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ จากแบบสำรวจความชอบทั่วไปของข้าพเจ้าและน้องสาวฝาแฝด

ประเด็นคำถาม	คำตอบ “ตอง”	คำตอบ “ตาล”
1. สีที่ชอบ	น้ำเงิน	สีเทา
2. สัตว์เลี้ยงที่ชอบ/ชื่อเมนู	ไทย / ข้าวผัดกระเพราใส่ หน่อไม้	ไทย / แกงไก่ใส่ หน่อไม้
3. กิจกรรมยามว่าง	เล่นกับสัตว์เลี้ยง	ทำอาหาร
4. Social Network ที่ใช้งานบ่อยสุด	Instagram	facebook
5. สถานที่ท่องเที่ยวที่ชอบ	ทะเล	ทะเล
6. สัตว์ที่ชอบ	สุนัข	มะอึ๊ก (สุนัข)

จากตารางแบบสำรวจความชอบทั่วไปข้าพเจ้า และน้องสาวฝาแฝด สรุปได้ว่า สีที่แฝดชอบมีความแตกต่างกัน แต่เป็นในสีวรรณะเย็นเหมือนกัน อาหารที่ชอบคือ อาหารไทยเหมือนกัน เมนูอาหารที่ชอบต่างกัน แฝดพี่ชอบ ผัดกระเพรา ส่วนแฝดน้องชอบ แกงกะทิไก่ แต่ส่วนประกอบในอาหารที่มีความเหมือนกัน คือ หน่อไม้ กิจกรรมยามว่างแตกต่างกัน Social Network ที่ใช้งานบ่อยสุดแตกต่างกัน สถานที่ท่องเที่ยวมีความเหมือนกัน คือ ทะเล สัตว์ที่ชอบมีความเหมือนกัน

6. อิทธิพลจากสภาพแวดล้อม

ข้าพเจ้าและน้องคู่แฝด เติบโตมาด้วยกันในครอบครัวที่ทำอาชีพเครื่องปั้นดินเผา ถูกอบรมเลี้ยงดูมาด้วยกัน ใช้ชีวิตร่วมกันตั้งแต่เด็ก จนกระทั่งเข้าสู่วัยรุ่น ข้าพเจ้าและน้องมีเหตุให้ต้องแยกกันเพื่อไปศึกษาต่อในสถาบันที่ต่างกัน สิ่งนี้เป็นสิ่งที่ทำให้ความแตกต่างภายในจิตใจของเราทั้งสองชัดเจนขึ้น มีกิจกรรม การดำเนินชีวิตที่ต่างกัน อิทธิพลเหล่านี้จึงเป็นสิ่งที่แสดงชัดเจนว่า แม้ภายนอกเราจะเหมือนกันเพียงใด แต่ภายในของเรานั้น แตกต่างกันโดยสิ้นเชิง โดยมีสภาพแวดล้อมเป็นอิทธิพลสำคัญของความแตกต่างระหว่างข้าพเจ้า และน้องสาวคู่แฝด

7. อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน

7.1 วินเซนต์ แวน โก๊ะท์ (Vincent Van Gogh)

ภาพที่ 2 วินเซนต์ แวน โก๊ะท์ (Vincent Van Gogh)

วินเซนต์ แวน โก๊ะท์ คือศิลปินผู้ล้มเหลวในด้านการใช้ชีวิต แต่ผลงานของวินเซนต์กลับกลายเป็นที่ยอมรับจากคนทั้งโลก และได้รับการขนานนามจากผู้ที่ต่างพากันรังเกียจวินเซนต์ในตอนที่เขายังมีชีวิต ว่าเป็น “อัจฉริยะ” ทางด้านศิลปะ

หนึ่งปีให้หลังที่บุตรของเฮอโดอร์ แวนโก๊ะท์ เสียชีวิตตั้งแต่ในครรภ์ของแอนนา คอร์เนเลีย แวนโก๊ะท์ผู้เป็นภรรยา ในวันที่ 30 มีนาคม 1863 วินเซนต์ แวนโก๊ะท์ ก็ได้ลืมตามาสู่อันแสงสดใส ชีวิตฆราวาสในเมืองถ่านหินของเบลเยียมก็ไปไม่รอด ความรักก็ไม่สมหวัง วินเซนต์จึงใช้ศิลปะเป็นสิ่งที่แสดงความรักในใจ โดยมีเฮโอ น้องชายที่เกิดห่างจากวินเซนต์ 4 ปี เป็นผู้ให้การอุปถัมภ์ เฮโอเขียนจดหมายโต้ตอบกับวินเซนต์อยู่เสมอ ต่อมาจดหมายดังกล่าวได้กลายเป็นหลักฐานแสดงความรู้ทางทฤษฎีต่างๆที่วินเซนต์ แวนโก๊ะท์ ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

เมื่อความฝันที่จะมี “ชุมชนศิลปะ” ร่วมกับเพื่อนศิลปินที่สุดท้ายแล้วมีเพียงโกแกงที่มาในชุมชนศิลปิน และเพียงไม่นานก็จากไป เนื่องจากลักษณะนิสัยที่เข้ากันไม่ได้ วินเซนต์เกิดความสะเทือนใจที่ความฝันของเขาแตกร้าง “โศกนาฏกรรมของอาเลส” จึงเป็นสาเหตุของการเสียชีวิตของวินเซนต์

ในเดือนธันวาคม 1888 วินเซนต์ แวน โก๊ะห์ ได้วาดภาพ “เก้าอี้ของวินเซนต์กับกล่องยาสูบ” และ “เก้าอี้ของโกแกงกับหนังสือและเทียน” เก้าอี้ในภาพวาดของวินเซนต์นั้นว่างเปล่าไม่มีใครอยู่ในภาพซึ่งหมายถึงการจากไป เก้าอี้ทั้งสองเป็นเก้าอี้ที่ใช้ประโยชน์ในการนั่งเหมือนกัน แตกต่างกันว่าเก้าอี้ของแวนวินเซนต์เป็นเก้าอี้ไม้ธรรมดา มีกล่อง และยาสูบวางอยู่บนเก้าอี้ แสดงถึงความธรรมดา และถ่อมตัว ส่วนเก้าอี้ของโกแกงนั้นมีความพิเศษกว่าเก้าอี้ของวินเซนต์ เก้าอี้ของโกแกงมีสีเข้มมีที่พักแขน ไม้ที่ใช้ทำเก้าอี้ดูเป็นไม้เนื้อแข็งที่มีความแข็งแรง มีลวดลายการเหลาไม้อย่างประณีตดูมีค่ามีราคาบนเก้าอี้มีเทียนไขและเปลวไฟส่องสว่างวางคู่กับหนังสือ 2 เล่ม แสดงถึงความใฝ่รู้ใฝ่เรียนและความทะเยอทะยาน ภาพ “เก้าอี้ของวินเซนต์กับกล่องยาสูบ” ใช้โทนสีเหลืองกับม่วงเป็นสัญลักษณ์ของแสงสว่างในเวลากลางวัน ส่วนภาพ “เก้าอี้ของโกแกงกับหนังสือและเทียน” ใช้สีแดงกับเขียวเป็นสัญลักษณ์ของความมืดในเวลากลางคืนความมืดและความหวังที่พังทลายความสัมพันธ์ระหว่างวินเซนต์กับโกแกงเปรียบเสมือนกลางวันกับกลางคืนที่อยู่ตรงข้ามกันเสมอมา

จากแนวคิดในการแสดงความรู้สึกภายในจิตใจของวินเซนต์ผ่านผลงานศิลปะโดยใช้สัญลักษณ์ของสิ่งของต่างๆ เช่น สิ่งของ สีของวัสดุของสิ่งต่างๆแสดงสิ่งที่อยู่ภายในจิตใจ วินเซนต์ แวน โก๊ะห์มีอิทธิพลต่อผู้วิจัยในด้านแนวความคิดในการใช้สัญลักษณ์มาประยุกต์เข้ากับแนวความคิดในการสร้างสรรค์ของผู้วิจัย ในเรื่องความแตกต่างภายในจิตใจที่ซ่อนอยู่ในความเหมือนกันของรูปลักษณะภายนอก วินเซนต์ แวน โก๊ะห์ จึงเป็นศิลปินที่มีอิทธิพลต่อวิทยานิพนธ์ชุด “ความเหมือนที่ไม่เหมือน” ของผู้วิจัย

ภาพที่ 3 Vincent's Chair with Pipe ,Vincent Van Gogh,1888

ภาพที่ 4 Gauguin's Chair with Book and Candle, Vincent Van Gogh, 1888
7.2 รุจิรัตน์ สกุลตันติเมธา

ภาพที่ 5 รุจิรัตน์ สกุลตันติเมธา

นิสิตจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ภาควิชาอุตสาหกรรมสาขา
ออกแบบนิเทศศิลป์ศิลปบัณฑิตที่เกิดจากโครงการประกวดศิลปกรรม Brand New 2558 กับผลงานชุด

“ Filling the Void ” จากแนวคิดสร้างความสูญเสียให้กลายเป็นสิ่งที่จับต้องได้ เนื่องจากครอบครัวของฐิติรัตน์ได้สูญเสียลูกชายฝาแฝด แต่เพราะความเหมือนความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้องแฝด ทำให้เกิดการคงอยู่ทั้งที่มิได้คงอยู่ของลูกอีกคน และเป็นส่วนเติมเต็มสิ่งที่ขาดหายของครอบครัว

ผลงานชุดฟิลิ่ง “ Filling the Void ” ประกอบด้วย 2 ส่วนคือวัสดุจริงที่ใช้งานจริงของฐิติรัตน์ และวัสดุที่สร้างขึ้นมาทดแทน โดยเลือกใช้วัสดุที่แตกสลายได้ง่าย เช่น เทียนไข ขี้ผึ้ง แผ่นกันความร้อน และกระดาษทิชชู นำรูปแบบของความไม่สมบูรณ์ ความบอบบางของวัสดุ และบางส่วนของที่ขาดหายไปของความทรงจำที่ยังคงอยู่เพื่อแสดงออกถึงผู้ที่สูญเสียบุคคลใกล้ชิดโดยนำเสนอผ่านสื่อประติมากรรม ในรูปแบบศิลปะการจัดวาง (Installation Art)

ภาพที่ 6 Filling the Void , ฐิติรัตน์ สุกุลตันติเมธา, 2015

7.3 โจเซฟ โคซุส

ภาพที่ 7 โจเซฟ โคซุส

โจเซฟ โคซุส เกิดในปีคริสต์ศักราช 1945 รัฐโอไฮโอ ประเทศสหรัฐอเมริกา ในปี 1965 โคซุส ย้ายมาอยู่ที่นิวยอร์กเพื่อเข้าศึกษาในโรงเรียนวิชาทัศนศิลป์ (School of Visual Arts) และต่อมาไม่นานในปีคริสต์ศักราช 1967 ผลงานของเขาก็แสดงให้เห็นถึงศิลปะเชิงแนวคิดจากงานนิทรรศการที่เขามีส่วนร่วมในการก่อตั้งชื่อ Museum of Normal art ซึ่งผลงานที่ทำให้เขาเป็นที่รู้จักได้แก่ผลงานชื่อ One And three chairs

ผลงานของโจเซฟ โคซุส เป็นต้นแบบสุดยอดของ Conceptual Art ในช่วงทศวรรษ 1960 โคซุสมองศิลปะในมุมมองที่แตกต่างออกไป คือเปลี่ยนจากหลักสุนทรียศาสตร์ และผลงานศิลปะถูกแยกออกจากกันอย่างสิ้นเชิง หน้าที่ของศิลปะคือการตั้งคำถามถึงสาระในตัวของมันเองผ่านการวิเคราะห์อย่างจริงจังเพื่อหาคำตอบว่าศิลปะคืออะไร ผลงานของโคซุสมุ่งแสดงออกทางความคิดและวิเคราะห์ห้ไม่มีสิ่งอื่นมาเกี่ยวข้องนอกจากบริบทของศิลปะ โคซุส กล่าวว่า “ศิลปะเรียกร้องเพียงเพื่อศิลปะ ศิลปะคือนิยามของศิลปะ”

ผลงาน One And three chairs เป็นการกล่าวซ้ำๆถึงความหมายบริบทและความสำคัญว่านี่คือเก้าอี้นี่คือเก้าอี้ และนี่คือเก้าอี้ โดยรับอิทธิพลทางแนวคิดจากแนวคิดปฏิฐานนิยม ปรัชญาทางด้านภาษาศาสตร์ และมายาคติของมา มาแซล ดูซ็องป์ (Michael Duchamp) ที่นำวัสดุสำเร็จรูป (Ready Made) มาทำเป็นผลงานศิลปะทำให้ศิลปะไม่ถูกจำกัดอยู่แค่การสร้างรูปทรง (Form) แต่ยังรวมถึงแนวคิด (Concept) ทำให้คุณค่าของศิลปะไม่ได้อยู่แค่ที่ตัวผลงานเพียงอย่างเดียว

จากแนวคิดของโจเซฟ โคซูสผลงานของ โคซูสให้อิทธิพลทางด้านแนวความคิดในการ ถ่ายทอดความเหมือนออกมาในรูปแบบที่แตกต่างกัน สิ่งที่โคซูสถ่ายทอดออกมาเมื่อผู้ชมผลงานเห็น เวลาที่มองไปที่เก้าอี้ ต้องปรากฏอยู่ในรูปทุกสิ่งอันอย่างไม่ผิดเพี้ยน ทั้งความหมาย รูปทรง และบริบท นำเสนอในรูปแบบศิลปะจัดวางที่ประกอบด้วย เก้าอี้ธรรมดาหนึ่งตัว ภาพถ่ายเก้าอี้ตัวนั้นขนาดเท่าจริง กระจกถ่ายสำเนาขนาดใหญ่ที่พิมพ์ความหมายของคำว่า ‘เก้าอี้’ จากพจนานุกรม ด้านเทคนิคมี การนำวัตถุสำเร็จรูป และของใช้ในชีวิตประจำวันมาสร้างงานศิลปะ

ผลงานของโคซูส ให้อิทธิพลทางด้านแนวความคิดต่อวิทยานิพนธ์ “ความเหมือนที่ไม่เหมือน (The Different of Similarity) ในการถ่ายทอดความเหมือนออกมาในรูปแบบที่แตกต่างกัน

ภาพที่ 7 One and Three Chairs , Joseph Kosuth , 1965

7.4 เฟลิกซ์ กอนซาเลส-ตอร์เรส

ภาพที่ 8 เฟลิกซ์ กอนซาเลส-ตอร์เรส

เฟลิกซ์ กอนซาเลซ-ตอร์เรสเป็นศิลปินอเมริกาที่เกิดในประเทศคิวบาในปี 1957 เขาทำงานเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยศิลปะในนิวยอร์กตั้งแต่ปี 1987 จนถึงปี 1989 เขาเปิดเผยแพร่สนิยมทางเพศแบบชายรักชาย บ่อยครั้งที่อยู่ที่อิทธิพลในการทำงานของเขามาจากระสนิยมทางเพศ ซึ่งในการทำงานของเขาจะมีรูปแบบเป็นการจัดวางเล็กๆ และประติมากรรม เฟลิกซ์ใช้วัสดุ เช่น สายไฟ นาฬิกา กล้องกระดาษ หรือกล่องของลูกกวาด มาใช้ในการทำงาน ในปี 1987 เขาเข้าร่วมกลุ่มวัสดุซึ่งเป็นรากฐานของนิวยอร์กของศิลปินผู้ซึ่งมีเจตนาารมณ์ที่จะทำงานร่วมกัน ยึดมั่นในหลักของการเคลื่อนไหวทางวัฒนธรรม และกลุ่มการศึกษา

จากแนวคิดของเฟลิกซ์ กอนซาเลซ-ตอร์เรสมีผลต่อวิทยานิพนธ์ “ความเหมือนที่ไม่เหมือน (The Different of Similarity)” ผลงานของเฟลิกซ์ กอนซาเลซ-ตอร์เรสสะท้อนให้เห็นถึงความไม่แน่นอนของความรัก โดยใช้สัญลักษณ์ของนาฬิกาสองเรือนแทนชีวิตคู่และกลไกของเวลา นำเสนอในรูปแบบศิลปะการจัดวาง โดยใช้วัสดุสองสิ่งที่มีความเหมือนกันในการเปรียบเทียบคู่รักใน ด้านเทคนิคการนำวัสดุสำเร็จรูป (Ready Made) และของใช้ในชีวิตประจำวันมาสร้างงานศิลปะ ผลงานของเฟลิกซ์ กอนซาเลซ-ตอร์เรสให้อิทธิพลทางด้านแนวคิดของสิ่งที่อยู่คู่กัน และกลไกของเวลา ที่แม้จะถูกกำหนดให้เหมือนกันเพียงใด แต่สุดท้ายเงื่อนไขของสิ่งต่างๆ ก็ทำให้ของสองสิ่งนั้นต่างกัน

ภาพที่ 9 "Untitled" (Perfect Lovers) 1991, Felix Gonzalez

ตารางที่ 2 สรุพอธิพจน์ที่ได้รับจากศิลปิน

ผลงานศิลปิน	ชื่อผลงาน / ศิลปิน	อิทธิพลด้านรูปเนื้อหา/ แนวความคิด	อิทธิพลด้านรูปแบบ	อิทธิพลด้าน เทคนิค	สรุพอธิพจน์ที่มีต่อการ สร้างสรรค์ผลงาน
	Vincent's Chair with Pipe , Vincent Van Gogh, 1888	สะท้อนถึงความผิดหวัง ความเศร้าภายในใจสื่อ ความหมายในเชิงสัญลักษณ์ เกี่ยวกับความโดดเดี่ยวใน อาร์เลส และความถ่อมตัว ของวินเซนต์	นำเสนอในรูปแบบภาพ จิตรกรรม หุ่นนิ่งเก้าอี้ยาสูบ	ถ่ายทอดของใช้ ในชีวิตประจำวัน และแฝง ความหมายผ่าน วัสดุออกมาเป็น ผลงานศิลปะด้วย เทคนิคสีน้ำมัน	ผลงานของวินเซนต์ แวน โก๊ะ ให้อิทธิพลทางด้าน แนวคิดโดยการแฝงสัญลักษณ์ ผ่านหุ่นนิ่ง ภาพเก้าอี้ทั้งสอง ภาพนี้ มีประโยชน์ใช้สอยใน การนั่ง แต่ด้วยสัญลักษณ์ที่แฝง อยู่ในภาพทำให้เก้าอี้สองตัว นี้แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง
	Gauguin's Chair with Book and Candle, Vi ncent Van Gogh, 1888	สะท้อนถึงความผิดหวัง ความเศร้าภายในใจสื่อ ความหมายในเชิงสัญลักษณ์ เกี่ยวกับความโดดเดี่ยวใน อาร์เลส และการยกย่องโก แกงว่าเป็นผู้ใฝ่รู้ และทะ เยอะทะยาน	นำเสนอในรูปแบบภาพ จิตรกรรม หุ่นนิ่งเก้าอี้ หนังสือ เทียนไข		
	"Untitled" (Perfect Lovers) 1991, Felix Gonzalez	สะท้อนให้เห็นถึงความไม่ แน่นอนของความรัก โดย ใช้สัญลักษณ์ของนาฬิกาสอง เรือนแทนชีวิตคู่และกาล เวลา	นำเสนอในรูปแบบศิลปะการจัด วาง โดยใช้วัสดุสองสิ่งที่มีความ เหมือนกันในการเปรียบเทียบ คู่รัก	นำวัสดุ และของ ใช้ใน ชีวิตประจำวันมา สร้างงานศิลปะ	ผลงานของ Gonzalez ให้ อิทธิพลทางด้านแนวคิดของ สิ่งที่อยู่คู่กัน และกลไกของ เวลา ที่แม้จะเหมือนกัน เพียงใดแต่สุดท้ายก็ต่างกัน
	One and Three Chairs , Joseph Kosuth , 1965	สิ่งที่คุณเห็นเวลาที่คุณมองไป ที่เก้าอี้ ต้องปรากฏอยู่ในรูป ทุกสิ่งอย่างไม่มีผิดเพี้ยน	นำเสนอในรูปแบบศิลปะจัดวาง ที่ประกอบด้วย เก้าอี้ธรรมดา หนึ่งตัว ภาพถ่ายเก้าอี้ตัวนั้น ขนาดเท่าจริง กระดาษถ่าย สำเนาขนาดใหญ่ที่พิมพ์ ความหมายของคำว่า 'เก้าอี้' จากพจนานุกรม	นำวัสดุ และของ ใช้ใน ชีวิตประจำวันมา สร้างงานศิลปะ	ผลงานของ Kosuth ให้ อิทธิพลทางด้านแนวความคิด ในการถ่ายทอดความเหมือน ออกมาในรูปแบบที่แตกต่าง กัน
	Filling the Void , รุ รัตน์ สุก ตันติเมธา, 2015	ครอบครัวของจิตริตรัตน์ได้สูญ ลูกชายฝาแฝดจึงมีแนวคิด สร้างความสำเร็จเสียให้ กลายเป็นสิ่งที่จับต้องได้ และ เติมเต็มสิ่งที่ขาดหาย	นำเสนอในรูปแบบศิลปะการจัด วางโดยใช้วัสดุที่ใช้ขายจริงใน ชีวิตประจำวัน และวัสดุที่สร้าง ขึ้นมาทดแทน	นำวัสดุ และของ ใช้ใน ชีวิตประจำวันมา สร้างงานศิลปะ	ผลงานของจิตริตรัตน์ ให้นแนวคิด ในเรื่องแฝดในมุมมองของ การเติมเต็มความสำเร็จ
สรุป		แนวคิดที่ได้จากศิลปิน ทั้งหมด ทำให้เกิดเป็นผลงาน สร้างสรรค์ที่มีแนวคิดที่แสดง ความแตกต่างภายในจิตใจ ของแฝด ที่ซ่อนอยู่ในความ เหมือนกันของรูปลักษณ์ ภายนอก	รูปแบบการนำเสนอจากศิลปิน ทั้งหมด ทำให้เกิดเป็นผลงาน สร้างสรรค์ที่นำเสนอในรูปแบบ ศิลปะการจัดวาง ที่นำความต่าง ภายในจิตใจของแฝด ตีความ เป็นสัญลักษณ์ เพื่อให้เห็นมุมมองที่ แตกต่าง	เทคนิคในการ ทำงานของศิลปิน ทั้งหมด ทำให้ เกิดเป็นผลงาน สร้างสรรค์ ด้วย เทคนิคสื่อผสม	ผลงานสร้างสรรค์ที่มีแนวคิด ที่แสดงความแตกต่างภายใน จิตใจของแฝด ที่ซ่อนอยู่ใน ความเหมือนกันของ รูปลักษณ์ภายนอก ใน รูปแบบศิลปะการจัดวาง เทคนิคสื่อผสม

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการ

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการสร้างสรรค์ จากแหล่งข้อมูลเอกสาร และข้อมูลจากประสบการณ์ เกิดเป็นจุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์ผลงานชุด ความเหมือนที่ไม่เหมือน ในรูปแบบศิลปะการจัดวาง เทคนิคสื่อผสม จำนวน 3 ชุด 8 ชิ้น โดยมีขั้นวิธีการดำเนินการ ดังนี้

3.1 แนวความคิด และแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด "ความเหมือนที่ไม่เหมือน" มีแนวความคิด และแรงบันดาลใจจากเรื่องความแตกต่างภายในจิตใจของคู่แฝด ที่ซ่อนอยู่ในความเหมือนกันของรูปลักษณ์ภายนอก โดยใช้สัญลักษณ์แสดงความต่างระหว่างพี่น้องคู่แฝด โดยที่มีการถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ ได้แก่ อาหารเข้า รongเท้า หมวก และเสื้อผ้า ใน เรื่องเดียวกัน แต่แสดงออกในรูปแบบ และเทคนิควิธีการที่แตกต่างกัน

3.2 รูปแบบของงานสร้างสรรค์

จากการศึกษาหาความต่างภายในจิตใจ และตีความออกมาเป็นสัญลักษณ์ แสดงให้เห็นมุมมองที่แตกต่าง ภายในความเหมือน ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด "ความเหมือนที่ไม่เหมือน" จึงมีการนำเสนอเป็นผลงาน 3 มิติ ในรูปแบบศิลปะการจัดวาง (Installation Art)

3.3 วิธีการดำเนินงาน

การพัฒนาผลงานก่อนวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 10 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

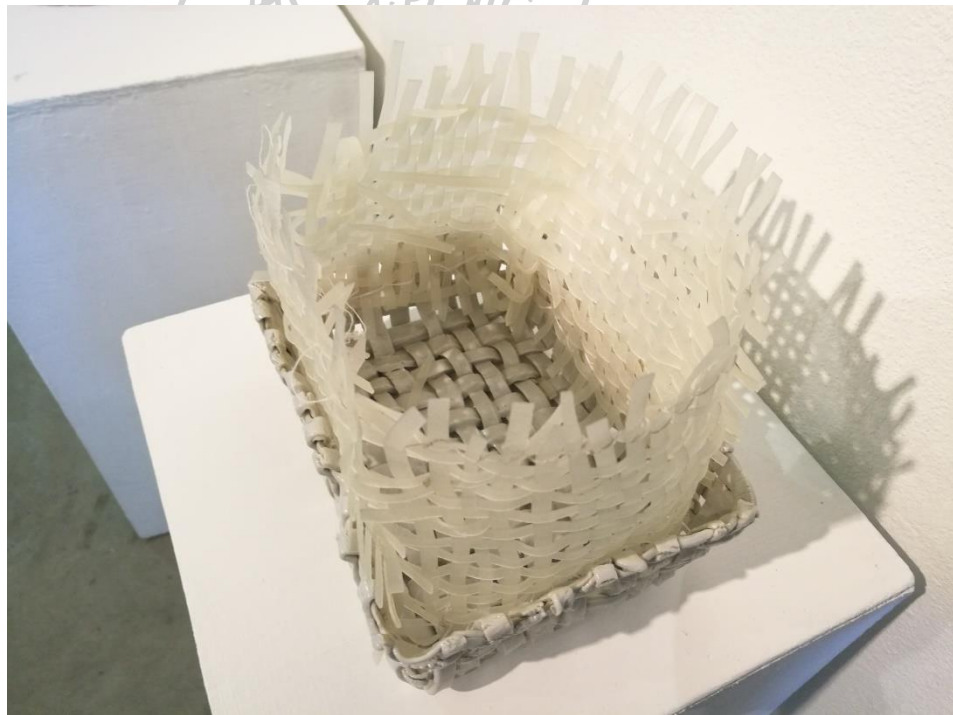
ภาพที่ 11 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2

ภาพที่ 12 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3

ภาพที่ 13 ภาพขยายผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3

ภาพที่ 14 ภาพขยายผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3

ภาพที่ 15 ภาพขยายผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3

ภาพที่ 16 ภาพขยายผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3

ภาพที่ 17 ภาพขยายผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3

ภาพที่ 18 ภาพขยายผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3

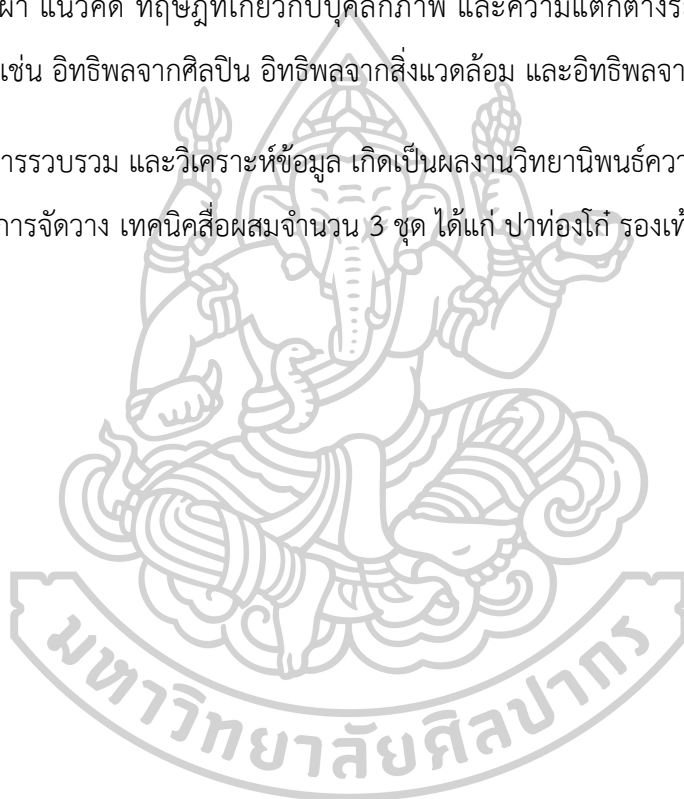
ตารางที่ 3 ตารางพัฒนาผลงานก่อนวิทยานิพนธ์

	ขั้นที่ 1	ขั้นที่ 2	ขั้นที่ 3
ภาพผลงาน			
แนวความคิด	มือ คืออวัยวะคู่ที่มี ความสำคัญต่อร่างกายใน การหยิบ จับ สิ่งของต่างๆ แฝดก็เปรียบเสมือนมือหนึ่ง คู่ ที่มีชีวิตคู่กันคอย ประคับประคองช่วยเหลือ กัน และเคียงข้างกัน	ข้าพเจ้า และน้องสาวฝา แฝด ชื่นชอบในสิ่ง เดียวกัน คือ ดอกไม้ จึง นำมาเป็นแรงบันดาลใจ โดยข้าพเจ้าและน้องสาว ฝาแฝด ได้ ร่วม กัน สร้างสรรค์ดอกไม้ที่ แสดงถึงความเป็นตนเอง ตาม ความถนัด และ ความชอบของตนเอง	ผลงานชิ้นนี้มีแนวคิดมาก จากของใช้ใน ชีวิตประจำวันที่มี เหมือนกันของคู่แฝด โดยมี การใช้วัสดุที่บ่งบอกถึง ความชอบ ความผูกพัน ระหว่างพี่น้องฝาแฝดแฝด
ช่วงเวลา	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ปี พ.ศ. 2560	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ปี พ.ศ. 2560	ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ปี พ.ศ. 2560
ข้อเสนอแนะ ในการพัฒนา ผลงาน	1. ผลงานไม่แสดงความต่าง ระหว่างคู่แฝด 2. ควรให้คู่แฝดมีส่วนร่วม ในผลงาน	ผัก ผลไม้สดที่นำมา แกะสลัก ไม่มีความ คงทน เหี่ยวเฉาไปตาม กาลเวลา ไม่สามารถเก็บ ไว้ได้นาน	1. เส้นกาวยี่ห้อที่นำมา สานเป็นชิ้นงาน ไม่มีความ คงทน มีความกรอบ และ แตกหัก 2. คู่แฝดไม่สามารถร่วม สร้างสรรค์ผลงานได้
การพัฒนา	เปลี่ยนวัสดุในการ สร้างสรรค์ เพื่อให้เห็นถึง ความต่างระหว่างคู่แฝด	เลือกใช้วัสดุที่เป็นของ แห้ง หรือมีการแปรรูป แล้ว มาสร้างสรรค์ ผลงาน	1. ควรเลือกวัสดุที่มีความ คงทนถาวร และเสียหายได้ ยาก 2. หาวิธีใช้สัญญาณที่บ่งบอก ถึงน้องสาวคู่แฝด โดยไม่ ต้องมีส่วนร่วมในขั้นตอน การสร้างสรรค์

จากการที่ข้าพเจ้า มีน้องสาวคู่แฝดที่มีความเหมือนกันของรูปลักษณ์ภายนอก และผู้อื่นมักจะเข้าใจผิดเสมอว่า ข้าพเจ้าและน้องสาวคู่แฝด จะมีความคิด และความชอบเหมือนกัน จึงเกิดเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อแสดงความแตกต่างภายในจิตใจที่ซ่อนอยู่ภายใต้ความเหมือนกันของรูปลักษณ์ภายนอก ในรูปแบบศิลปะการจัดวาง เทคนิคสื่อผสม

วิธีการดำเนินงานวิทยานิพนธ์ชุด ความเหมือนที่ไม่เหมือน เริ่มจากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ได้แก่ ความหมาย และลักษณะของแฝด ความหมายของสุนทรียศาสตร์ ความหมายของเครื่องปั้นดินเผา แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ และความแตกต่างระหว่างบุคคล อิทธิพลที่ได้รับสิ่งต่างๆ เช่น อิทธิพลจากศิลปิน อิทธิพลจากสิ่งแวดล้อม และอิทธิพลจากประสบการณ์

จากการรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล เกิดเป็นผลงานวิทยานิพนธ์ความเหมือนที่ไม่เหมือน ในรูปแบบศิลปะการจัดวาง เทคนิคสื่อผสมจำนวน 3 ชุด ได้แก่ ปาทองคำ ร่องเท้า และหมวก

ผลงานวิทยานิพนธ์ “ความเหมือนที่ไม่เหมือน” ชุดที่ 1 ปาท่องโก๋

ภาพที่ 19 ผลงานวิทยานิพนธ์ “ความเหมือนที่ไม่เหมือน (The Different of Similarity)”

ภาพที่ 20 ภาพขยายผลงานวิทยานิพนธ์ ความเหมือนที่ไม่เหมือน ชุดที่ 1 ปาท่องโก๋

ภาพที่ 21 ภาพขยายผลงานวิทยานิพนธ์ ความเหมือนที่ไม่เหมือน ชุดที่ 1 ปาท่องโก๋

ภาพที่ 22 ภาพขยายผลงานวิทยานิพนธ์ ความเหมือนที่ไม่เหมือน ชุดที่ 1 ปาท่องโก๋

ภาพที่ 23 ภาพขยายผลงานวิทยานิพนธ์ ความเหมือนที่ไม่เหมือน ชุดที่ 1 ปาท่องโก๋

ภาพที่ 24 ภาพขยายผลงานวิทยานิพนธ์ ความเหมือนที่ไม่เหมือน ชุดที่ 1 ปาท่องโก๋

ขนาด แปรผันตามสถานที่

เทคนิค เครื่องปั้นดินเผา ปูนพลาสติก ผ้าลินิน ผ้าสักหลาด ไยสังเคราะห์ ด้าย

ผลงานวิทยานิพนธ์ “ความเหมือนที่ไม่เหมือน” ชุดที่ 2 รองเท้า

ภาพที่ 25 ภาพขยายผลงานผลงานวิทยานิพนธ์ “ความเหมือนที่ไม่เหมือน” ชุดที่ 2 รองเท้า

ภาพที่ 26 ภาพขยายผลงานผลงานวิทยานิพนธ์ “ความเหมือนที่ไม่เหมือน” ชุดที่ 2 รองเท้า

ภาพที่ 27 ภาพขยายผลงานผลงานวิทยานิพนธ์ “ความเหมือนที่ไม่เหมือน” ชุดที่ 2 รองเท้า

ภาพที่ 28 ภาพขยายผลงานผลงานวิทยานิพนธ์ “ความเหมือนที่ไม่เหมือน” ชุดที่ 2 รองเท้า

ภาพที่ 29 ภาพขยายผลงานผลงานวิทยานิพนธ์ “ความเหมือนที่ไม่เหมือน” ชุดที่ 2 รองเท้า

ภาพที่ 30 ภาพขยายผลงานผลงานวิทยานิพนธ์ “ความเหมือนที่ไม่เหมือน” ชุดที่ 2 รองเท้า

ภาพที่ 31 ภาพขยายผลงานผลงานวิทยานิพนธ์ “ความเหมือนที่ไม่เหมือน” ชุดที่ 2 รองเท้า

ภาพที่ 32 ภาพขยายผลงานผลงานวิทยานิพนธ์ “ความเหมือนที่ไม่เหมือน” ชุดที่ 2 รองเท้า

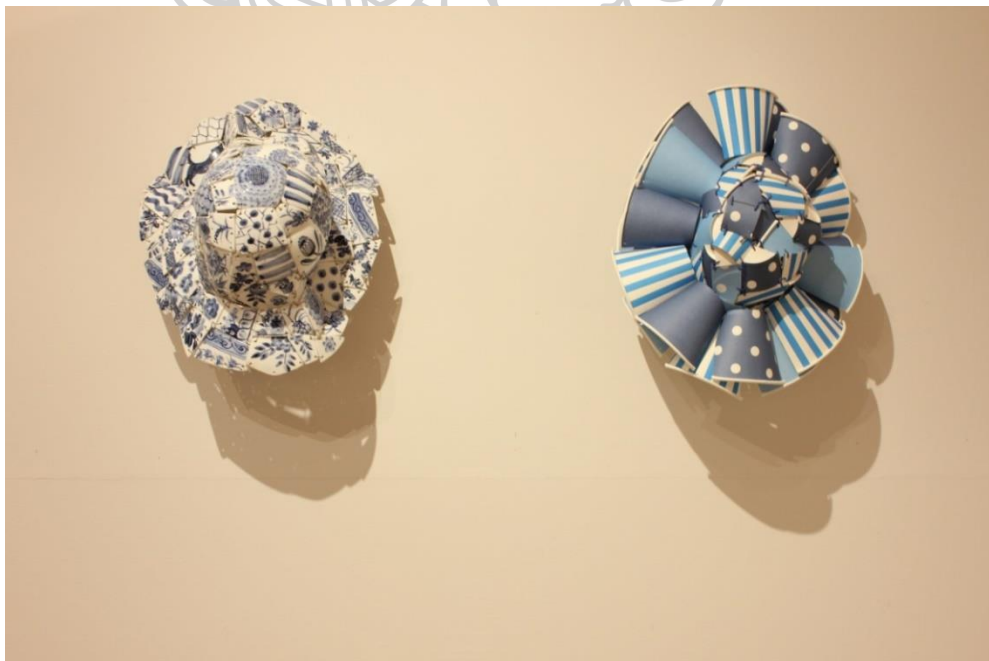
ขนาด แปรผันตามสถานที่

เทคนิค ปูนปลาสเตอร์ ผ้าลินิน สบู่ ผ้าสักหลาด ไยสังเคราะห์ ด้าย

ผลงานวิทยานิพนธ์ “ความเหมือนที่ไม่เหมือน” ชุด หมวก

ภาพที่ 33 ภาพขยายผลงานวิทยานิพนธ์ “ความเหมือนที่ไม่เหมือน” ชุด หมวก

ภาพที่ 34 ภาพขยายผลงานวิทยานิพนธ์ “ความเหมือนที่ไม่เหมือน” ชุด หมวก

ภาพที่ 35 ภาพขยายผลงานวิทยานิพนธ์ “ความเหมือนที่ไม่เหมือน” ชุต หมวก

ภาพที่ 36 ภาพขยายผลงานวิทยานิพนธ์ “ความเหมือนที่ไม่เหมือน” ชุต หมวก

ภาพที่ 37 ภาพขยายผลงานวิทยานิพนธ์ “ความเหมือนที่ไม่เหมือน” ชุต หมวก

ภาพที่ 38 ภาพขยายผลงานวิทยานิพนธ์ “ความเหมือนที่ไม่เหมือน” ชุต หมวก

ภาพที่ 39 ภาพขยายผลงานวิทยานิพนธ์ “ความเหมือนที่ไม่เหมือน” ชุต หมวก

ภาพที่ 40 ภาพขยายผลงานวิทยานิพนธ์ “ความเหมือนที่ไม่เหมือน” ชุต หมวก

ภาพที่ 41 ภาพขยายผลงานวิทยานิพนธ์ “ความเหมือนที่ไม่เหมือน” ชุต หมวก

ภาพที่ 42 ภาพขยายผลงานวิทยานิพนธ์ “ความเหมือนที่ไม่เหมือน” ชุต หมวก

ขนาด แปร์ผันตามสถานที่

เทคนิค เครื่องปั้นดินเผา ลวดอะลูมิเนียม กระดาษ ด้ายกระดาษ

3.4 รายละเอียดของระยะเวลาในการดำเนินงาน

ตารางที่ 4 ตารางแสดงรายละเอียดของระยะเวลาในการดำเนินงาน

เดือน	รายละเอียดของการดำเนินงาน
มกราคม 2561	เสนอหัวข้อในการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ แนวคิด และแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน กับคณะกรรมการ และอาจารย์ที่ปรึกษา
กุมภาพันธ์ 2561	เสนอแบบร่างผลงานชิ้นที่ 1 กับคณะกรรมการ และอาจารย์ที่ปรึกษา และปฏิบัติงานชิ้นที่ 1
มีนาคม 2561	เสนอแบบร่างผลงานชิ้นที่ 2 กับคณะกรรมการ และอาจารย์ที่ปรึกษา และปฏิบัติงานชิ้นที่ 2
เมษายน 2561	เสนอแบบร่างผลงานชิ้นที่ 3 กับคณะกรรมการ และอาจารย์ที่ปรึกษา และปฏิบัติงานชิ้นที่ 3
พฤษภาคม 2561	คณะกรรมการ และอาจารย์ที่ปรึกษา คัดเลือกผลงานเพื่อใช้ในการจัดนิทรรศการ
มิถุนายน 2561	การแสดงนิทรรศการ 8 th ณ หอศิลป์กรุงเทพ กรุงเทพมหานคร

3.5 วัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินงาน

3.5.1 วัสดุ

3.5.1.1 ดินVCB และดินPBA	3.5.1.7 ผ้าลินิน
3.5.1.2 น้ำเคลือบ	3.5.1.8 ด้ายผ้า
3.5.1.3 สีใต้เคลือบ	3.5.1.9 กระดาษ
3.5.1.4 ปูนพลาสติก	3.5.1.10 ด้ายกระดาษ
3.5.1.5 สบู่	3.5.1.11 ลวดอะลูมิเนียม
3.5.1.6 ผ้าสักหลาด	3.5.1.12 เชื้อเพลิงในการเผาผลงาน

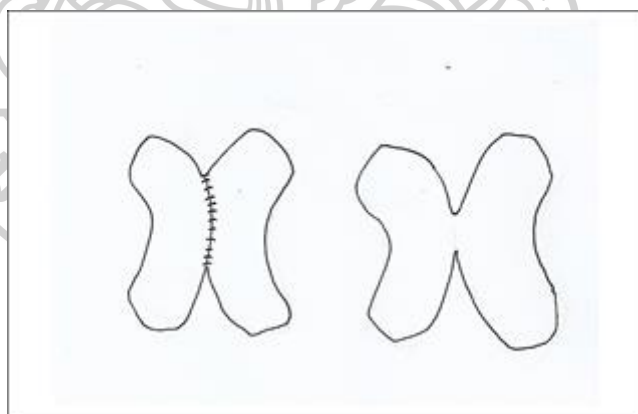
3.5.2 อุปกรณ์

3.5.2.1 คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ต่อพ่วง	3.5.2.5 คีมตัดลวด
3.5.2.2 โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป	3.5.2.6 กระจกป้องกัน
3.5.2.2.1 Adobe Photoshop	
3.5.2.2.2 Microsoft Word	
3.5.2.3 ใบเลื่อยเหล็ก	3.5.2.7 เขี่ยอก
3.5.2.4 อุปกรณ์ถ่ายภาพ	3.5.2.8 กรรไกร

3.6 เทคนิค ขั้นตอน กระบวนการทำงาน

การสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 1 ชื่อ “ปาห้องโก๋”

หลังจากวิเคราะห์ข้อมูล เกิดเป็นแนวคิด รูปแบบแล้ว ก็เริ่มกระบวนการสร้างแบบร่าง 2 มิติ เพื่อให้ได้ภาพรวมของผลงาน และการจัดวาง โดยผลงานชุดปาห้องโก๋นี้ แบ่งกระบวนการทำงานออกเป็น 2 เทคนิค คือ เครื่องเคลือบดินเผา และผ้า โดยมีขั้นตอนดังนี้

ภาพที่ 43 แบบร่าง 2 มิติ ผลงานชุดที่ 1 ชื่อ “ปาห้องโก๋”

ปาห้องโก๋ เทคนิค เครื่องเคลือบดินเผา เริ่มต้นจากการนำปาห้องโก๋มาถอดพิมพ์ให้เป็นแม่พิมพ์ปูนปลาสเตอร์ จากนั้นตากให้แห้งสนิท นำน้ำสลิปดิน PBA มาเทหล่อแบบกลงในแม่พิมพ์ปูนปลาสเตอร์ เมื่อดินเริ่มแห้ง นำชิ้นงานดินออกมาจากพิมพ์ปูนปลาสเตอร์ ตากให้แห้งสนิทอีกครั้งด้วยลมธรรมชาติ และนำเข้าเผาในอุณหภูมิ 800 องศาเซลเซียส

ภาพที่ 44 พิมพ์ต้นแบบชิ้นงาน

ภาพที่ 45 ภาพชิ้นงาน “ปาห้องโก้”

การทำสีชิ้นงาน นำชิ้นงานปาท่องเที่ยวที่ผ่านการเผาในอุณหภูมิ 800 องศาเซลเซียส มาพ่นสีใต้เคลือบ และน้ำเคลือบด้วยแอร์บรัช นำเข้าเผาอีกครั้งในอุณหภูมิ 1230 องศาเซลเซียส ในระบบปิดกั้น

ภาพที่ 46 ภาพชิ้นงาน “ปาท่องเที่ยว”

ภาพที่ 47 ภาพชิ้นงาน “ปาท่องเที่ยว”

ปาห้องโก๋ เทคนิค ผ้า เริ่มจากการวาดต้นแบบปาห้องโก๋ให้ได้ขนาด และตัดส่วนเท่ากับปาห้องโก๋ เทคนิคเครื่องปั้นดินเผา จากนั้นนำมาคัดลอกลงบนผ้า ตัดผ้าตามแบบที่คัดลอก และนำมาเย็บประกอบ เหลือช่องไว้เล็กน้อยสำหรับใส่ไส้สังเคราะห์ นำใยสังเคราะห์มาใส่ในผ้าให้แน่น จัดทรงให้สวยงาม และเย็บปิดทับให้เรียบร้อย

ภาพที่ 48 ภาพชิ้นงาน “ปาห้องโก๋”

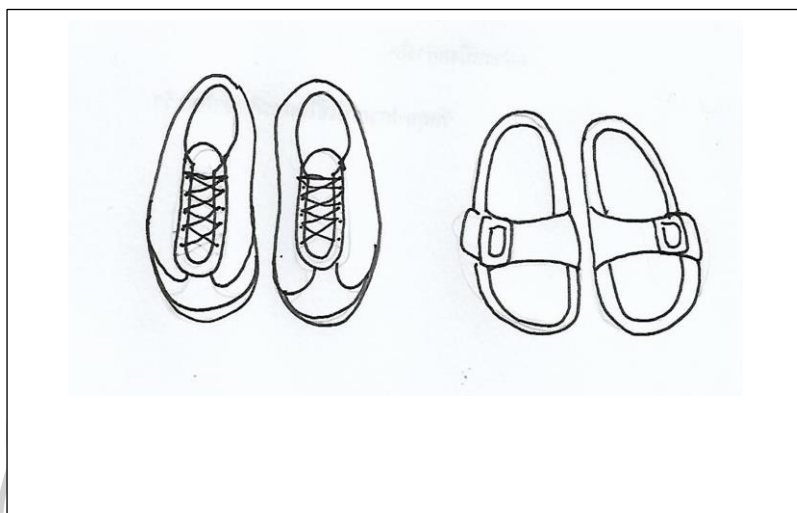
เมื่อได้ผลงานที่สมบูรณ์ทั้งสองเทคนิคแล้ว นำมาจัดวางให้เข้ากับอุปกรณ์เพิ่มเติมที่นำมาติดตั้ง ได้แก่ ชุดโต๊ะ เก้าอี้ จานรอง แก้ว และรูปภาพ เพื่อจำลองโต๊ะอาหารเข้าของข้าพเจ้า และน้องสาวคู่แฝด

ภาพที่ 49 ภาพผลงานปาห้องโก๋

การสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 2 ชื่อ “รองเท้า”

ผลงานชุด รองเท้า เริ่มต้นจากการสร้างแบบร่าง 2 มิติ โดยผลงานนี้มีกระบวนการทำงาน 2 เทคนิค คือ เทคนิคปูนปลาสเตอร์ และเทคนิคผ้าสักหลาด โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ภาพที่ 50 ภาพผลงานแบบร่าง 2 มิติ ผลงานชุด “รองเท้า”

รองเท้า เทคนิคปูนปลาสเตอร์ เทคนิคนี้เริ่มจากการนำรองเท้ามารัดพิมพ์เป็นแม่พิมพ์ปูนปลาสเตอร์ เพื่อทำพิมพ์แบบทาบ จากนั้นนำปูนปลาสเตอร์เทกลับไปแม่พิมพ์อีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ได้ชิ้นงานปูนปลาสเตอร์ เมื่อได้ชิ้นงานปูนปลาสเตอร์แล้ว นำมาตกแต่ง ซ่อมแซมส่วนที่สึกหรอให้สมบูรณ์ ตากให้แห้งสนิท และใช้แปรงทาชิ้นงานด้วยน้ำสบู แล้วเช็ดออก ทำซ้ำ 3-4 ครั้งเพื่อเป็นการเคลือบชิ้นงาน

ภาพที่ 51 ภาพพิมพ์ต้นแบบรองเท้า

รองเท้า เทคนิค ผ้าสักหลาด เริ่มจากการวาดต้นแบบรองเท้าลงบนกระดาษตามสัดส่วนจริง นำมาคัดลอกลงบนผ้าสักหลาด และตัดผ้าตามต้นแบบที่คัดลอกไว้ จากนั้นนำชิ้นส่วนผ้าที่ตัดไว้มาเย็บประกอบเข้าด้วยกันเป็นชิ้นงาน ตกแต่งลายละเอียดเพิ่มเติม โดยการตัดผ้าสักหลาดเป็นชิ้นเล็ก เย็บทับลงบนชิ้นงาน เพื่อให้เกิดเป็นมิติ สมจริง

ภาพที่ 52 ภาพที่ 53 ภาพชิ้นงานรองเท้า

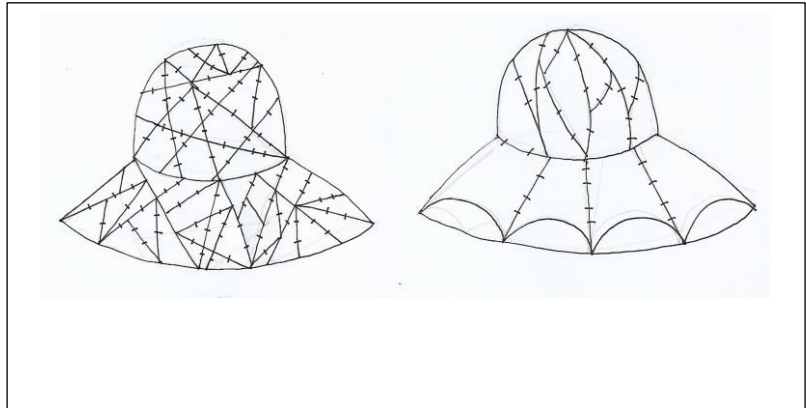

ภาพที่ 54 ภาพที่ 52 ภาพชิ้นงานรองเท้า

นำผลงานรองเท้า เทคนิคปูนปลาสเตอร์ และเทคนิคผ้าสักหลาด ที่เสร็จ
สมบูรณ์แล้ว มาจัดวางร่วมกับอุปกรณ์เพิ่มเติมในการติดตั้ง คือ ชั้นวางรองเท้า แบบ
ติดผนัง

การสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 3 ชื่อ “หมวก”

ผลงานชุด หมวก เริ่มต้นจากการศึกษารูปแบบการตัดเย็บหมวกทรงต่างๆ
หลังจากได้ทรงที่เหมาะสมกับแนวคิด และผลงานแล้ว จึงนำมาทำเป็นแบบร่าง 2
มิติ โดยมีกระบวนการทำงาน 2 เทคนิค คือ เทคนิคเครื่องเคลือบดินเผา และเทคนิค
กระดาษ โดยมีขั้นตอนดังนี้

ภาพที่ 55 ภาพแบบร่าง 2 มิติ ผลงานชุด “หมวก”

หมวก เทคนิคเครื่องปั้นดินเผา เริ่มจากการหล่อน้ำดินPBA ให้เป็นแผ่นขนาดใหญ่ เมื่อดินเริ่มแห้ง ใช้ใบเลื่อยตัดให้เป็นชิ้นส่วนขนาดต่างๆ และเจาะรูสำหรับการเย็บประกอบชิ้นงาน ตากจนแห้งสนิท นำเข้าเผาที่อุณหภูมิ 800 องศาเซลเซียส

ภาพที่ 56 ภาพส่วนประกอบของชิ้นงานหมวก

นำดินที่ผ่านการเผาที่อุณหภูมิ 800 องศาเซลเซียส มาวาด ลวดลายด้วยฟูกัน โดยใช้สีไม้เคลือบ สีน้ำเงิน เคลือบผลงานด้วยน้ำเคลือบ และนำเข้าเผาในอุณหภูมิ 1230 องศาเซลเซียส ในระบบบริดจ์ชั้น

ภาพที่ 57 ภาพส่วนประกอบของชิ้นงานหมวก

นำชิ้นงานที่ได้มาเย็บประกอบเข้าด้วยกันให้แน่นด้วยลวดอะลูมิเนียม จัดทรงของชิ้นงานให้สวยงาม ได้สัดส่วน รอการติดตั้ง

ภาพที่ 58 ภาพการประกอบชิ้นงานหมวก

ภาพที่ 59 ภาพการประกอบชิ้นงานหมวก

ภาพที่ 60 ภาพการประกอบชิ้นงานหมวก

หมวก เทคนิคกระดาษ เริ่มจากการนำถ้วยกระดาษมาตัดเป็นชิ้น
หลากหลายขนาด และเจาะรูไว้สำหรับการเย็บประกอบ นำด้ายกระดาษมาร้อย
เย็บประกอบชิ้นส่วนทั้งหมดเข้าด้วยกันให้เป็นรูปทรงของหมวก

ภาพที่ 61 ภาพการประกอบชิ้นงานหมวก

ภาพที่ 62 ภาพชิ้นงานหมวก

นำผลงานหมวก เทคนิคเครื่องปั้นดินเผา และเทคนิคกระดาษ มาจัดวาง
ร่วมกัน โดยมีอุปกรณ์เพิ่มเติมในการติดตั้ง คือ ที่แขวนหมวกแบบติดผนัง

บทที่ 4

ผลการสังเคราะห์การสร้างสรรค์

ผลงานวิทยานิพนธ์ “ความเหมือนที่ไม่เหมือน (The Different of Similarity)” มีจุดมุ่งหมายในการแสดงความต่างภายในจิตใจของพี่น้องฝาแฝด โดยมีการถ่ายทอดเรื่องราวความต่างในแต่ละด้าน เพื่อแสดงถึงความต่างภายในจิตใจ ที่ไม่สามารถรับรู้ได้จากรูปลักษณ์ภายนอก และเพื่อให้สังคมได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นแฝดอย่างถูกต้อง ผ่านผลงานศิลปะการจัดวาง (Installation Art) โดยใช้เทคนิคสื่อผสม ได้แก่ ปูนปลาสเตอร์ ลวดอะลูมิเนียม ผ้าสักหลาด ด้าย เข็ม กระดาษ ด้ายกระดาษ และ เครื่องเคลือบดินเผา ผลงานมีการใช้วัสดุต่างกัน เพื่อเป็นการแสดงสัญลักษณ์ที่บ่งบอกถึงความเหมือนที่ไม่เหมือน

หลังจากขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน ได้ผลการวิเคราะห์การสร้างสรรค์โดยทฤษฎีทางทัศนศิลป์ โดยมีหลักการดังต่อไปนี้

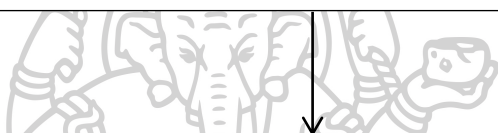
1. วิเคราะห์พัฒนาการด้านแนวความคิด
2. วิเคราะห์พัฒนาการด้านขั้นตอน และกระบวนการสร้างสรรค์
3. วิเคราะห์พัฒนาการด้านรูปแบบ และทักษะการแสดงออก
4. วิเคราะห์พัฒนาการด้านเทคนิค การใช้วัสดุอุปกรณ์
5. ตารางวิเคราะห์วิเคราะห์ผลงาน
 - 5.1. ตารางวิเคราะห์รูปทรงกับที่ว่าง
 - 5.2. ตารางวิเคราะห์เนื้อหาในการสร้างสรรค์
 - 5.3. ตารางวิเคราะห์ผลของการจัดนิทรรศการ

4.1 วิเคราะห์พัฒนาการด้านแนวความคิด

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด ความเหมือนที่ไม่เหมือน ประกอบด้วยผลงานศิลปะการจัดวาง (Installation Art) เทคนิค สื่อผสม จำนวน 3 ชุด ได้แก่ ปาท่องโก๋ รองเท้า และหมวก โดยเริ่มจากการหาแรงบันดาลใจ แนวความคิด และสร้างสรรค์ออกมาเป็นผลงาน ดังนี้

แรงบันดาลใจ

ความเหมือนกันของแผ่นแท้ ที่มีรูปร่างหน้าตาเหมือนกัน เพศเดียวกัน ไม่ได้หมายความว่า ความคิด ความชอบ บุคลิกภาพจะเหมือนกันเสมอไป แต่ละคนจะมีเอกลักษณ์เฉพาะตน มีบุคลิกภาพ และความแตกต่างระหว่างบุคคล ภายใต้อาณัติของรูปลักษณ์ภายนอก

แนวความคิด

วิทยานิพนธ์นี้แสดงให้เห็นถึงความเป็นจริงของคู่แฝดจากประสบการณ์ตรงของข้าพเจ้า ในฐานะที่ตนเองมีคู่แฝดที่มีความเหมือนกันของรูปลักษณ์ภายนอก แต่แท้จริงแล้ว มีความคิด ความชอบ ซึ่งเป็นสิ่งที่อยู่ภายในจิตใจ ซึ่งไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาที่มีความแตกต่างกัน โดยผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้จะนำเสนอเรื่องราวในชีวิตประจำวันของแฝด ในเรื่องราวเดียวกัน แต่จะมีการนำเสนอในเทคนิคที่แตกต่างกัน

4.2 วิเคราะห์พัฒนาการด้านขั้นตอน และกระบวนการสร้างสรรค์

ผลงานวิทยานิพนธ์ ความเหมือนที่ไม่เหมือน ชุดที่ 1 ปาท่องโก๋

ลักษณะทางกายภาพ

ผลงานชุดที่ 1 “ปาท่องโก๋” เกิดจากการจำลองอาหารเช้าของข้าพเจ้า และน้องสาวฝาแฝด เป็นรูปทรงสามมิติคือ ปาท่องโก๋และน้ำเต้าหู้ 2 ชุด ที่ใช้วัสดุแตกต่างกัน ได้แก่ ชุดปาท่องโก๋ และน้ำเต้าหู้ที่เป็นเครื่องเคลือบดินเผา และชุดปาท่องโก๋ และน้ำเต้าหู้ที่เป็นผ้า นำมาจัดวางบนโต๊ะ 1 ตัว และเก้าอี้ 2 ตัว เป็นมุมที่ใช้รับประทานอาหารเช้าของคู่แฝด

ลักษณะด้านเนื้อหา

ปาต่องโก่เป็นอาหารเช้าที่ข้าพเจ้า และน้องสาวคู่แฝดชื่นชอบ วิธีรับประทานปาต่องโก่ของข้าพเจ้าและน้องสาวคู่แฝด คือ การแบ่งครึ่งกันในทุกๆชิ้นที่รับประทาน จากความประทับใจในความทรงจำนี้ จึงเป็นที่มาของแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานชุดปาต่องโก่

ผลงานวิทยานิพนธ์ ความเหมือนที่ไม่เหมือน ชุดที่ 2 รองเท้า

ลักษณะทางกายภาพ

ผลงานชุดที่ 2 “รองเท้า” เป็นผลงานสามมิติของรองเท้าวาง 2 คู่ และรองเท้าผ้าใบสองคู่ ซึ่งเป็นการจำลองมาจากรองเท้าของข้าพเจ้า และน้องสาวแฝด สวมใส่เป็นประจำในชีวิตประจำวัน สัดส่วนเท่าขนาดจริง โดยวัสดุที่ใช้ในการทำรองเท้านั้น จะเป็นแบ่งสองชนิดด้วยกัน คือ รองเท้าที่ทำจากปูนปลาสเตอร์ และรองเท้าที่ทำมาจากผ้าสักหลาด

ลักษณะด้านเนื้อหา

ผลงานชุดที่ 2 “รองเท้า” รองเท้าเป็นสิ่งที่ใช้สวมใส่เพื่อการก้าวเดิน รองเท้าแต่ละคู่ย่อมมีทั้งเหมือน และต่างปะปนกันไป รองเท้าของข้าพเจ้า และน้องสาวคู่แฝดมีความเหมือนกันของลักษณะภายนอก แต่มีความแตกต่างกันที่รองเท้าของเราสองคนนั้น ใส่ไปทำสิ่งใดมาบ้างในแต่ละวัน

ผลงานวิทยานิพนธ์ ความเหมือนที่ไม่เหมือน ชุดที่ 3 หมวก

ลักษณะทางกายภาพ

ผลงานชุดที่ 3 “หมวก” เป็นผลงานสามมิติของหมวกผู้หญิงสองใบ ที่มีรูปทรงเดียวกัน แต่ใช้วัสดุต่างกัน หมวกใบแรกใช้วัสดุเครื่องปั้นดินเผาชิ้นเล็กๆที่มีการเขียนลวดลายด้วยสีใต้เคลือบสีน้ำเงิน มาประกอบเข้าด้วยกันเป็นหมวกใบใหญ่โดยใช้ลวดอะลูมิเนียมเป็นวัสดุในการผูก ร้อย ชิ้นส่วนเล็กๆเข้าด้วยกัน

หมวกใบที่สอง เป็นหมวกที่เกิดจากการนำถ้วยกระดาษที่ใช้เป็นภาชนะในการใส่เครื่องดื่มมาตัดเป็นชิ้นเล็กๆ และนำมาประกอบเข้าด้วยกันเป็นหมวกใบใหญ่ โดยมีการใช้ถ้วยกระดาษเป็นวัสดุในการผูก ร้อย ชิ้นส่วนเข้าด้วยกัน

ลักษณะด้านเนื้อหา

ผลงานชุดที่ 3 หมวกในเชิงจิตวิทยาเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงความคิด ผลงานหมวกสองใบนี้ก็เช่นกัน เป็นสิ่งแสดงถึงความคิดของข้าพเจ้า และน้องสาวฝาแฝดที่มีความแตกต่างกัน โดยใช้สัญลักษณ์ของวัสดุที่ใช้ในการสร้างสรรค์ เป็นสิ่งแสดงถึงความต่างกันของคู่แฝด

4.3 วิเคราะห์พัฒนาการด้านรูปแบบ และทักษะการแสดงออก

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด ความเหมือนที่ไม่เหมือน ทั้งสามชิ้น มีรูปแบบ และทักษะการแสดงออกตามหลักการขององค์ประกอบศิลป์ และทัศนธาตุ ดังนี้

ผลงานวิทยานิพนธ์ ความเหมือนที่ไม่เหมือน ชุดที่ 1 ปาท่องโก๋

วิเคราะห์ทัศนธาตุ

เส้น (Line) มีการใช้เส้นโค้ง และเส้นลักษณะอื่นๆ ทั้งในส่วนของชิ้นงานปาท่องโก๋ และอุปกรณ์เพิ่มเติมในการจัดวางผลงาน

รูปร่าง (Shape) และ รูปทรง (Form) รูปร่าง และรูปทรงที่ใช้ในผลงานชุด ปาท่องโก๋มีการใช้รูปร่างรูปทรงจากธรรมชาติ เรขาคณิต และแบบอิสระ

สี (Color) ในผลงานชุด ปาท่องโก๋ เป็นสีที่เกิดจากการสร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่ สีวรรณะร้อนที่ใช้ คือ สีส้ม เพื่อให้เกิดความรู้สึกถึงความอบอุ่นของบรรยากาศการทานอาหารร่วมกันของคู่แฝด

แสงเงา (Light and Shadow) เป็นแสงที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้น ได้แก่ แสงไฟฟ้าที่ใช้ในการจัดวางผลงาน

พื้นผิว (Texture) พื้นผิวในผลงานที่ทั้งพื้นผิวที่เกิดจากธรรมชาติของปาท่องโก๋ พื้นผิวที่เรียบ และมันวาวของเครื่องปั้นดินเผา และพื้นผิวนุ่มของผ้าที่นำมาตัดเย็บเป็นปาท่องโก๋

วิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์

เอกภาพ (Unity) มีเอกภาพแบบประสานกัน มีการกลมกลืนเข้าหากันของเส้น รูปร่าง รูปทรง สี แสงเงา

ดุลยภาพ (Balance) ผลงานชุด ปาท่องโก๋ มีดุลยภาพแบบ 2 ข้างเท่ากัน มีการจัดวางผลงานให้มีขนาด สัดส่วน และมีรูปแบบเหมือนกัน คล้ายกัน

ความกลมกลืน (Harmony) ผลงานมีความกลมกลืนกันของรูปร่าง รูปทรง เนื้อหา เรื่องราว และวรรณะของสีในผลงาน

ความขัดแย้ง (Contrast) มีความขัดแย้งกันของพื้นผิวหยาบ ละเอียดของชิ้นงาน ปาท่องโก๋ และความแข็ง นุ่มของวัสดุ

ผลงานวิทยานิพนธ์ ความเหมือนที่ไม่เหมือน ชุดที่ 2 รองเท้า

วิเคราะห์ทัศนธาตุ

เส้น (Line) มีการใช้เส้นโค้ง และเส้นตรง ทั้งในส่วนของชิ้นงานรองเท้า และอุปกรณ์เพิ่มเติม ในการจัดวางผลงาน

รูปร่าง (Shape) และ รูปทรง (Form) รูปร่าง และรูปทรงที่ใช้ในผลงานชุด รองเท้ามีการใช้รูปร่างรูปทรงแบบอิสระ

สี (Color) ในผลงานชุด รองเท้า เป็นสีที่เกิดจากตัววัสดุ ได้แก่ ปูนพลาสติก และผ้า สักหลาด

แสงเงา (Light and Shadow) เป็นแสงที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้น ได้แก่ แสงไฟฟ้าที่ใช้ในการจัดวางผลงาน

พื้นผิว (Texture) พื้นผิวในผลงานที่ทั้งพื้นผิวที่เกิดจากธรรมชาติของรองเท้า พื้นผิวที่เรียบ และมันวาวของปูนพลาสติก และพื้นผิวนุ่มของผ้าที่นำมาตัดเย็บเป็นรองเท้า

วิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์

เอกภาพ (Unity) มีเอกภาพแบบประสานกัน มีการกลมกลืนเข้าหากันของเส้นรูปร่าง รูปทรง สี แสงเงา

ดุลยภาพ (Balance) ผลงานชุด รองเท้า มีดุลยภาพแบบ 2 ข้างเท่ากัน มีการจัดวางผลงาน ให้มีขนาด สัดส่วน และมีรูปแบบเหมือนกัน คล้ายกัน

ความกลมกลืน (Harmony) ผลงานมีความกลมกลืนกันของรูปร่าง รูปทรง เนื้อหาเรื่องราว และสีในผลงาน

ความขัดแย้ง (Contrast) มีความขัดแย้งกันของพื้นผิวหยาบ ละเอียดของชิ้นงาน รองเท้า และความแข็ง นุ่มของวัสดุที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

ผลงานวิทยานิพนธ์ ความเหมือนที่ไม่เหมือน ชุดที่ 3 หมวก

วิเคราะห์ทัศนธาตุ

เส้น (Line) มีการใช้เส้นโค้ง และเส้นลักษณะอื่นๆ ในชิ้นงานหมวก และลวดลายของหมวก

รูปร่าง (Shape) และ รูปทรง (Form) รูปร่าง และรูปทรงที่ใช้ในผลงานชุด หมวก มีการใช้รูปร่างรูปทรงจากธรรมชาติ เรขาคณิต และแบบอิสระ

สี (Color) ในผลงานชุด หมวก เป็นสีที่เกิดจากการสร้างสรรค์ชิ้นใหม่ สีวรรณะเย็นที่ใช้ คือ สีน้ำเงิน เพื่อให้รู้สึกถึงมิตรภาพ และความไว้วางใจกันระหว่างพี่น้องฝาแฝด

แสงเงา (Light and Shadow) เป็นแสงที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้น ได้แก่ แสงไฟฟ้าที่ใช้ในการจัดวางผลงาน

พื้นผิว (Texture) มีพื้นผิวที่เรียบ และมันวาวของเทคนิคเครื่องปั้นดินเผา และแก้วกระดาศ

วิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์

เอกภาพ (Unity) มีเอกภาพแบบประสานกัน มีการกลมกลืนเข้าหากันของเส้นรูปร่าง รูปทรง สี แสงเงา

ดุลยภาพ (Balance) ผลงานชุด หมวกมีดุลยภาพแบบ 2 ข้างเท่ากัน มีการจัดวางผลงานให้มีขนาด สัดส่วน และมีรูปแบบเหมือนกัน คล้ายกัน

ความกลมกลืน (Harmony) ผลงานมีความกลมกลืนกันของรูปร่าง รูปทรง เนื้อหาเรื่องราว และวรรณะของสีในผลงาน

ความขัดแย้ง (Contrast) มีความขัดแย้งกันของวัสดุที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน ในเรื่อง น้ำหนักระหว่างเครื่องปั้นดินเผา กระดาษ

4.4 วิเคราะห์พัฒนาการด้านวิธีการ เทคนิค การใช้วัสดุอุปกรณ์

การสร้างสรรค์ผลงานสื่อผสม ชุด ความเหมือนที่ไม่เหมือน เกิดจากการที่ข้าพเจ้ามีประสบการณ์ตรงจากการมีคู่แข่ง และต้องการแสดงความเป็นจริงเกี่ยวกับคู่แข่ง ที่ไม่ได้เหมือนกันไปเสียทุกอย่าง แม้รูปลักษณ์ภายนอกจะเหมือนกัน คล้ายคลึงกันมาก แท้จริงแล้วคู่แข่งแต่ละคนล้วนมีความเป็นปัจเจกบุคคลมีความชอบ ความคิด และบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ เป็นการตีความสิ่งที่อยู่ในใจ ที่ข้าพเจ้าต้องการจะแสดงออกมาให้ผู้ชมได้เข้าใจถึงการเป็นคู่แข่งที่แท้จริง ผ่านผลงานสื่อผสม จำนวน 3 ชุด 8 ชิ้น ซึ่งจะเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความเป็นจริงของคู่แข่งของข้าพเจ้าได้ชัดเจนขึ้น โดยผลงานทั้ง 3 ชุด จะมีเทคนิค และวัสดุอุปกรณ์ที่แตกต่างกัน ดังนี้

4.4.1 เทคนิคการทำปูนปลาสเตอร์

วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน เทคนิค ปูนปลาสเตอร์ ได้แก่ ปูนปลาสเตอร์ น้ำ ท่อPVC และกระป๋องสำหรับผสมปูน แผ่นอะคริลิกสำหรับกั้นพิมพ์ ใบเลื่อย และน้ำสบู

เทคนิคปูนปลาสเตอร์นี้ใช้ในวิธีการทำแม่พิมพ์สำหรับขึ้นรูปชิ้นงาน ในกระบวนการทำเครื่องปั้นดินเผา และประติมากรรม ในผลงานวิทยานิพนธ์ ความเหมือนที่ไม่เหมือน ที่ใช้เทคนิคปูนปลาสเตอร์ในการสร้างสรรค์ผลงาน ได้แก่ ผลงานชุดที่ 1 ปาท่องโก๋ และผลงานชุดที่ 2 รองเท้า

4.4.2 เทคนิคการทำเครื่องปั้นดินเผา

วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานเทคนิค เครื่องปั้นดินเผา ได้แก่ ดิน น้ำ เหยือก ใบเลื่อย ฟองน้ำ สีไม้เคลือบ กระจก น้ำเคลือบ เตาสำหรับเผา และเชื้อเพลิง

วิธีการทำงานเทคนิคนี้ คือ การนำดินมาขึ้นรูปเป็นชิ้นงาน และเผาในอุณหภูมิ 800 – 1230 องศาเซลเซียส เพื่อให้เกิดความแกร่งของเนื้อดิน ลงสีและเคลือบเพื่อให้เกิดความมันวาว และลวดลายที่สวยงาม ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ความเหมือนที่ไม่เหมือน ในชุดที่ 1 ปาท่องโก๋ และชุดที่ 3 หมวก

4.4.3 เทคนิคการทำประติมากรรมอ่อนนุ่ม

วัสดุ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานเทคนิคประติมากรรมนุ่ม ได้แก่ ผ้า สักหลาด ผ้าลินิน โยสังเคราะห์ ด้าย เข็มเย็บผ้า ดินสอเขียนแบบ และกรรไกร

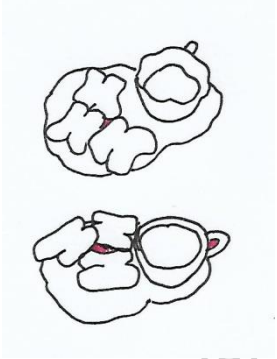
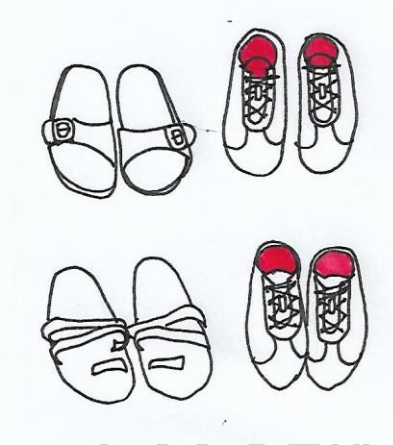
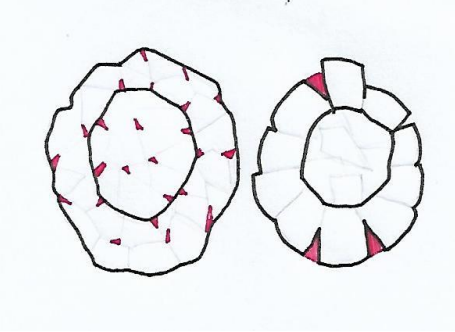
วิธีการทำงานในเทคนิคประติมากรรมนุ่ม คือ การสร้างรูปทรง 3 มิติที่มีความนุ่มนวล บางเบา เคลื่อนไหว ยืดหยุ่น แปรเปลี่ยนรูปทรงได้โดยการใช้ผ้า และโยสังเคราะห์ ผลงานเทคนิคนี้ในกระบวนการสร้างสรรค์ ได้แก่ ชุดที่ 1 ปาท่องโก๋ และชุดที่ 2 รองเท้า

4.4.4 เทคนิคกระดาษ

วัสดุ และอุปกรณ์ที่ใช้ในเทคนิคกระดาษ ได้แก่ ถ้วยกระดาษ กรรไกร ตาไก่ ด้าย และกระดาษ วิธีการทำงานของเทคนิคนี้ คือการนำกระดาษมาเย็บประกอบให้เกิดเป็นผลงานสร้างสรรค์ ผลงานในวิทยานิพนธ์ ความเหมือนที่ไม่เหมือน ที่ใช้เทคนิคกระดาษ คือ ผลงานชุดที่ 3 หมวก

ตารางวิเคราะห์ผลงาน

ตารางที่ 5 ตารางวิเคราะห์รูปทรงกับที่ว่าง

ผลงาน	ผลการวิเคราะห์รูปทรงกับที่ว่าง
	<p>☐ สีขาว คือ รูปทรงของผลงาน</p> <p>☐ สีแดง คือ ปริมาตรของที่ว่างในผลงาน</p>
	<p>☐ สีขาว คือ รูปทรงของผลงาน</p> <p>☐ สีแดง คือ ปริมาตรของที่ว่างในผลงาน</p>
	<p>☐ สีขาว คือ รูปทรงของผลงาน</p> <p>☐ สีแดง คือ ปริมาตรของที่ว่างในผลงาน</p>

ตารางที่ 6 ตารางวิเคราะห์เนื้อหาในการสร้างสรรค์

ผลงาน	ผลการวิเคราะห์เนื้อหาในการสร้างสรรค์
	<p>ผลงานชุดที่ 1 “ปาต่องโก๋”</p> <p>ปาต่องโก๋เป็นอาหารเช้าที่ข้าพเจ้า และน้องสาวคู่แฝดชื่นชอบ เป็นอาหารเช้าที่เป็นเสมือนการเติมพลังให้กับร่างกาย เพื่อไปทำสิ่งต่างๆตามหน้าที่และความชอบในแต่ละวัน</p>
	<p>ผลงานชุดที่ 2 “รองเท้า”</p> <p>รองเท้าเป็นสิ่งที่ใช้สวมใส่เพื่อการก้าวเดิน รองเท้าแต่ละคู่ย่อมมีทั้งเหมือน และต่างปะปนกันไป รองเท้าของข้าพเจ้า และน้องสาวคู่แฝดมีความเหมือนกันของลักษณะภายนอก แต่มีความแตกต่างกันที่รองเท้าของเราสองคนนั้น ใส่ไปทำสิ่งใดมาบ้างในแต่ละวัน</p>
	<p>ผลงานชุดที่ 3 “หมวก”</p> <p>หมวกในเชิงจิตวิทยาเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงความคิด หมวกสองใบนี้ของข้าพเจ้า และน้องสาวคู่แฝดก็เช่นกัน เป็นสิ่งแสดงถึงความคิดของคู่แฝดที่มีความแตกต่างกัน</p>

ตารางที่ 7 ตารางวิเคราะห์ผลของการจัดนิทรรศการ

ผลงาน	ผลการวิเคราะห์ของการจัดนิทรรศการ
   	<p>ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด ความเหมือนที่ไม่เหมือน จำนวน 3 ชุด ที่นำไปจัดแสดง และอุปกรณ์เพิ่มเติมที่นำไปติดตั้ง มีการจัดวางที่แปรผันตามสถานที่ ผลงานบางชิ้น เช่น ปาท่องโก๋ ผู้ชมสามารถเข้ามามีส่วนร่วมกับผลงาน ได้มีการนั่งจำลองการทานอาหารเข้าแสงจากไฟฟ้ามี่ลักษณะกระจายไปได้รอบทิศทาง ทำให้เกิดแสงที่ซับซ้อน และมีเงาของผลงานที่ไม่ชัดเจน พื้นหลังของกำแพงที่ใช้ติดตั้งผลงานมีสีอ่อน ทำให้ผลงานบางชิ้นไม่โดดเด่น ภาพรวมของผลงาน และอุปกรณ์เพิ่มเติม มีความดึงดูดผู้ชมให้มีส่วนร่วมขึ้นงาน</p>

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการสร้างสรรค์

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “ความเหมือนที่ไม่เหมือน (The Different of Similarity)” มีความต้องการแสดงให้เห็นถึงความต่างภายในจิตใจของคู่แข่งที่ซ่อนอยู่ภายใต้ความเหมือนกันของรูปลักษณ์ภายนอก มีการศึกษารูปแบบการแสดงออก โดยการนำวัสดุ ได้แก่ ปูนปลาสเตอร์ ลวดอะลูมิเนียม ผ้าสักหลาด ด้าย เข็ม ด้ายกระดาศ เครื่องปั้นดินเผา และสบู่ มาใช้เป็นสัญลักษณ์ในการแสดงออกถึงความแตกต่างระหว่างพี่น้องฝาแฝด และนำมาถ่ายทอดเป็นผลงานชุดเดียวกัน เรื่องเดียวกัน นำเสนอด้วยเทคนิคสื่อผสม ที่มีการใช้วัสดุที่ต่างกัน เพื่อให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างแฝดพี่ กับแฝดน้อง

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ ได้ผ่านกระบวนการรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ได้แก่ ความหมายและลักษณะของแฝด ความหมายของสุนทรียศาสตร์ ความหมายของเครื่องปั้นดินเผา แนวคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาพ และความแตกต่างระหว่างบุคคล ข้อมูลจากประสบการณ์ ได้แก่ อิทธิพลที่ได้รับจากประสบการณ์ สิ่งแวดล้อม ผลงานของศิลปินที่ชื่นชอบ และข้อมูลจากการสัมภาษณ์น้องสาวฝาแฝด มาวิเคราะห์เรื่องราว และทำเป็นแบบร่าง จัดเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ให้เหมาะสมกับแต่ละชิ้นงาน เพื่อให้สอดคล้องกับสัญลักษณ์ที่ต้องการจะแฝงในผลงาน และดำเนินการสร้างสรรค์เป็นผลงานวิทยานิพนธ์ ชุด “ความเหมือนที่ไม่เหมือน (The Different of Similarity)” ทั้งนี้สามารถสรุปผลการสร้างสรรค์ได้ดังต่อไปนี้

1. สามารถสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “ความเหมือนที่ไม่เหมือน (The Different of Similarity)” นี้ เป็นผลงานที่สะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างภายในจิตใจของแฝดแท้ ที่ซ่อนอยู่ในความเหมือนกันของรูปลักษณ์ภายนอก
2. สามารถสร้างสรรค์ผลงานศิลปะการจัดวาง (Installation Art) เทคนิคสื่อผสม ได้แก่ ปูนปลาสเตอร์ ลวดอะลูมิเนียม ผ้าสักหลาด ด้าย เข็ม กระดาศ ด้ายกระดาศ และ เครื่องเคลือบดินเผา
3. ได้ศึกษาผลงานของศิลปินที่มีแนวคิดเกี่ยวกับการใช้สัญลักษณ์ของสิ่งของ และวัสดุต่างๆ มาเป็นสิ่งแทนความรู้สึกภายในจิตใจ และยังสามารถศึกษาแนวคิด และทฤษฎีต่างๆ ของนักจิตวิทยา ที่เกี่ยวข้องกับความเป็แฝด บุคลิกภาพ ความแตกต่างภายในจิตใจ ซึ่งล้วนแต่มีอิทธิพลต่อการ

สร้างสรรค์ผลงาน และมีส่วนช่วยในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด ความเหมือนที่ไม่เหมือน (The Different of Similarity)

4. สามารถสร้างสรรค์เป็นผลงานที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตนที่เป็นสิ่งแสดงความในใจของผู้สร้างสรรค์ผ่านผลงานไปสู่ผู้รับชมผลงานได้

อภิปรายผล

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “ความเหมือนที่ไม่เหมือน (The Different of Similarity)” สร้างขึ้นเพื่อนำเสนอเรื่องราวที่แท้จริงเกี่ยวกับความเป็นแฝด ที่ภายนอกมีรูปลักษณ์ที่เหมือนกันราวกับส่องกระจก แต่ความจริงแล้วภายในจิตใจ ความรู้สึกนึกคิด ความชอบ และบุคลิกภาพนั้น มีความแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง โดยถ่ายทอดผลงานผ่านรูปแบบศิลปะการจัดวางที่มีการแปรผันตามสถานที่ เพื่อให้เกิดบรรยากาศของการใช้ชีวิตร่วมกันของคู่แฝด

การสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชุดนี้ เริ่มจากการกำหนดรูปแบบผลงานสร้างสรรค์ นำเสนอแนวความคิดที่มีจุดมุ่งหมายในการแสดงความแตกต่างภายในจิตใจของแฝด ที่ซ่อนอยู่ในความเหมือนกันของรูปลักษณ์ภายนอก นำไปสู่การศึกษาข้อมูล วรรณกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ และข้อมูลจากประสบการณ์ของการเป็นแฝด นำมากำหนดเป็นรูปแบบการสร้างสรรค์ที่ต้องการเสนอความแตกต่างภายในจิตใจ ตีความความต่างออกมาเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็นมุมมองที่แตกต่างในความเหมือน โดยใช้เทคนิคสื่อผสม ได้แก่ ปูนปลาสเตอร์ ลวดอะลูมิเนียม ผ้าสักหลาด ด้าย เข็ม กระดาษ ด้ายกระดาษ และเครื่องปั้นดินเผา เกิดเป็นผลงานสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “ความเหมือนที่ไม่เหมือน (The Different of Similarity)” นำเสนอในรูปแบบศิลปะการจัดวาง จำนวน 3 ชุด 8 ชิ้น

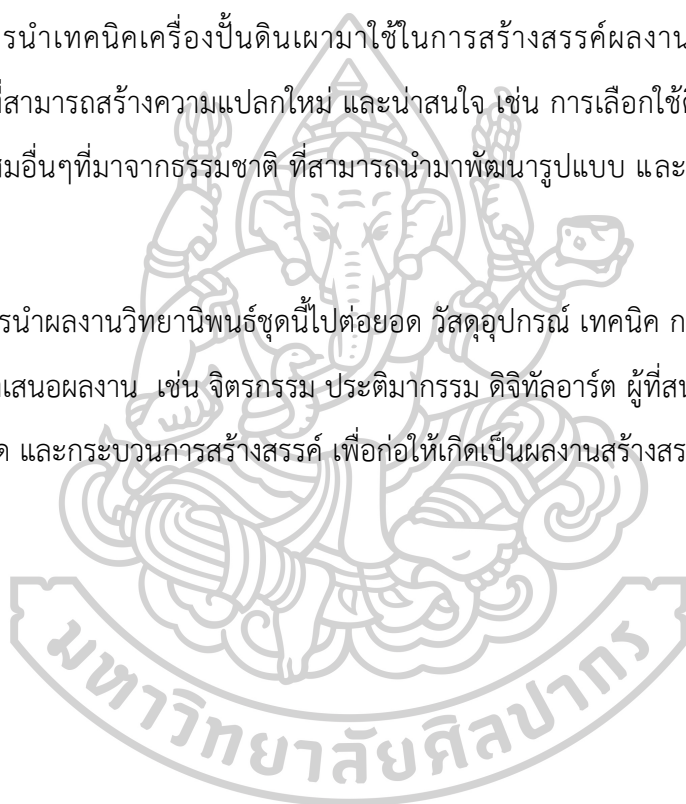
ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “ความเหมือนที่ไม่เหมือน (The Different of Similarity)” มีความสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับบุคลิกภาพของ กอร์ดอน อัลพอร์ต นักจิตวิทยาชาวอเมริกาที่ได้อธิบายโดยรวมไว้ว่า ความแตกต่างระหว่างบุคคล เกิดขึ้นจากลักษณะนิสัยส่วนตัวของแต่ละบุคคล

เป็นสิ่งที่พัฒนาอยู่ได้ลักษณะบุคลิกภาพ เป็นเอกลักษณ์ที่มนุษย์ทุกคนมี และจะไม่มีใครเหมือนใคร แม้แต่พี่น้องท้องเดียวกัน วิทยานิพนธ์ชุดนี้ เป็นอีกหนึ่งผลงานที่สนับสนุนทฤษฎีของกอร์ดอน

อัลพอร์ท และเป็นสิ่งแสดงถึงความใส่ใจของแฝดคู่นี้ที่สื่อสารกับผู้รับชมผลงาน ผ่านผลงาน
วิทยานิพนธ์

ข้อเสนอแนะ

1. ผลงานวิทยานิพนธ์ “ความเหมือนที่ไม่เหมือน (The Different of Similarity)” เป็นการ
สร้างความเข้าใจถึงลักษณะที่แท้จริงของคู่แฝด ที่มาจากประสบการณ์ตรงของผู้ทำวิทยานิพนธ์จาก
การมีพี่น้องคู่แฝด
2. ในการนำเทคนิคเครื่องปั้นดินเผามาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน ยังมีเทคนิค วัสดุ อีก
หลากหลาย ที่สามารถสร้างความแปลกใหม่ และน่าสนใจ เช่น การเลือกใช้ดินต่างชนิดกัน การใช้สี
การนำส่วนผสมอื่น ๆ ที่มาจากธรรมชาติ ที่สามารถนำมาพัฒนารูปแบบ และกระบวนการสร้างสรรค์
ผลงานได้
3. ในการนำผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ไปต่อยอด วัสดุอุปกรณ์ เทคนิค กระบวนการทำงาน และ
รูปแบบการนำเสนอผลงาน เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม ดิจิทัลอาร์ต ผู้ที่สนใจสามารถนำไปพัฒนา
ผลงาน แนวคิด และกระบวนการสร้างสรรค์ เพื่อก่อให้เกิดเป็นผลงานสร้างสรรค์ใหม่

รายการอ้างอิง

ปป. กิรติ บุญเจือ. ปรัชญาศิลปะ. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2522

จิตร บัวบุศย์. เครื่องปั้นดินเผาไทย. กรุงเทพฯ: บริษัทการพิมพ์สตรีสาร, 2501

ทวี พรหมพุกษ์. วิชาเครื่องปั้นดินเผาเบื้องต้น = Introduction to ceramic. กรุงเทพฯ:

โอเดียนสโตร์, 2523

พว. นฤมล เปรมปราโมทย์. ความหมายของพันธุกรรม, เข้าถึงเมื่อ 10 สิงหาคม 2561, เข้าถึงได้

จาก <http://www.mamaexpert.com/posts/comtent-150>

พิสมัย รัตนวรรณ. สุนทรียศาสตร์, เข้าถึงเมื่อ 9 สิงหาคม 2561, เข้าถึงได้จาก

<http://gotoknow/posts/292695>

รัชดาวรรณ ปัดเจริญ. สัมภาษณ์, 8 สิงหาคม 2561

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554. กรุงเทพฯ:

นานมีบุ๊คส์ พับลิเคชั่น, 2554

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมศิลปะอังกฤษ – ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ:

โอเดียนสโตร์, 2530

ลักขณา สรวิวัฒน์. จิตวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2530

วิลาศ นิรันดร์สุขสิริ. ผัดสยามอิน – จัน คนสู้ชีวิต. กรุงเทพฯ: มติชน, 2549

ศรีศักร วัลลิโภดม และคนอื่นๆ. เครื่องปั้นดินเผา และเครื่องเคลือบกับการพัฒนาการทาง

เศรษฐกิจ และสังคมของสยาม. กรุงเทพฯ: มติชน, 2550

สมศักดิ์ ขวาลาวัณย์. เซรามิกส์ = ceramic. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2549

สุขุมาลัย เล็กสวัสดิ์. เครื่องปั้นดินเผา: พื้นฐานการออกแบบ และปฏิบัติงาน. กรุงเทพฯ:

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548

สุชา จัทรโสม. จิตวิทยาเด็ก. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2541

สุธีรา เผ่าโภคสถิต. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ: แม็ค, 2543

สุรางค์ ไคว้ตระกูล. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533

อารีย์ สุทธิพันธ์. ประสบการณ์สุนทรียะ. กรุงเทพฯ: บริษัทต้นอ่อนแถมมี, 2522

Gilford, 1980, PP.715-735

Gordon W. Allport, Psychology of Individual, 1897-1967

MamaExpertTeam. ครรภ์แฝด แผลแต่ แผลเทียม เกิดขึ้นได้อย่างไร ดูแลครรภ์แฝดอย่างไร

ให้แข็งแรง, เข้าถึงเมื่อ 9 สิงหาคม 2561, เข้าถึงได้จาก

<http://www.mamaexpert.com/posts/comtent-80>.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	รัชดาภรณ์ ปัดเจริญ
วัน เดือน ปี เกิด	27 ตุลาคม 2535
สถานที่เกิด	กรุงเทพฯ
วุฒิการศึกษา	ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาจิตรกรรม มหาวิทยาลัยบูรพา
ที่อยู่ปัจจุบัน	273 ม.2 ต.อ้อมน้อย อ.กระทุ่มแบน จ.สมุทรสาคร 74130

